

P. KRIZOSTOM:

Večerna pesem

(Za praznik sv. Frančiška 4. oktobra)

Večerni oblaki
so preko Asiza hiteli,
kodrolasi otroci
so poleg Frančiška sedeli
in sončno pesem peli ...

V umbrijskih gričih je pesem zamrla.
Frančišku se je duša na stežaj odprla
in pričel je vzneseno govoriti:

»Vzhodna milina in zapadna smer,
sončno jutro in dremavi večer —
vse poje Stvarniku slavo —
očasih rasposajeno, očasih sanjavo.
Ptice veselo žgoleče
in coetke na polju dehteče,
meketajoča ovčica
in žuboreča vodica —
vse poje Njemu slavospev,
ki je ustvaril ogenj, veter in sneg,
dež, meglo in zvoka odmev,
luno zvezde in sonca odsev ...

In vi, prijatelji mali,
vi naj bi sanjavo dremali?«

Tesneje so se otroci svetnika oklenili;
iz nedolžnih src so himno izlili;

»Hvalite, otroci Gospoda!
Pojte mu pesem zahvale,
da bo hitela po svetu
med brate in sestre male ...«

In otroci so s Frančiškom
pobožno roke sklenili.

V tihi večer so molili ...

Jesen

Jesenski vetrovi brze skozi prirodo. Kakor žvižganje kos in šum srpov doni skozi noči in drvi preko zemlje ter jo dela polagoma prazno in pusto — umirajočo. Glej tu list, ki se lesketa ko zlato — »padi!« govori vihar, »preidi!« govori zemlja. Tam je list, ki se svetlika, kakor se svetlika vroča kri skozi mladostna lica zdravega človeka — »odtrgaj se!« zapoveduje vihar, »utoni!« zapoveduje zemlja. In vse, kar je nekoč žarelo in cvetelo, kar je nekoč šepetalo in pripovedovalo čudovite gozdne pravljice in pelo po livadah, vse je vrženo v prah — in prah govori: preidi!

Bila je nekoč pomlad... Nevesta je bila zemlja. Kot nakit je nosila biserne verižice cvetov, nosila je svetlo pisane, v prekrasne barve potopljene obrobke, vtikane v bajno lepo oblačilo. Solnčne pesmi so napolnjevale ozračje, se razprostirale po modrih vodah, se širile po zelenih tratah, prodirale v šelest gozdov, počivale na ustnicah ljudi in se izlivala iz grl tisočerih ptic ter se smehljale iz tisočerih srebrno čistih glasov studencev... sedaj je minilo, minilo je!

Bilo je nekoč poletje... Mati je bila zemlja in blestela je v bogastvu in sreči in sijaju svojega maerinstva. Njeni otroci, popki sadežev, njeni otroci, docela razcveteli, so se privijali k njej, in njeni sinovi, bogate setve njiv, so stali, kakor vojska kopij... Sedaj je minilo, minilo je!

Jesen je prišla in zemlja je postala postarana gospa. Kako se je vpletala bela nit druga poleg druge okrog njene glave, kako so se poslavljali od nje njeni otroci sadov drug za drugim, kako so padli že davno njeni sinovi klasov pod ostrino srpa. Še nekaj dni, pa bo pritisnil mraz, ki bo še bolj pobelil zemljo — in postala bo sneženo bela kakor postarana babica, ki je bila nekoč nevesta in potem mati in je slednjič morala oddati vse, kar je rodila. Samo eno delo ji je še ostalo: da čaka na veliki mir in pokoj.

Marsikdo, ki zna brati knjigo prirode — in otroci sv. Franciška jo moramo znati brati —, postane v tem razmišljanju resen, včasih celo otožen. Kakor tiha žalost leže na marsikatero duša resnica, ki nas uči, da na svetu vse preide. Vse pomladno veselje sveta, vsa kipeča in prekipjavajoča sila, vse radostno fantovsko in dekljsko petje, vse svatovsko upanje, vsa očetova in materina sreča, vse veselje do dela in ustvarjanja, vse bogastvo žetve — vse mine. In kako mine? Za vsakega posameznega človeka pride čas, ko se bo vse to končalo in človek sam se bo moral odpovedati, odreči, dati in oddajati bo moral, da bo krvavelo srce, sam bo in vedno bolj osamljen — tak bo čakal na veliki mir in pokoj. Marsikoga, in vprav tega, ki je obdarovan z zmožnostjo, da jasno gleda v notranjost in prisluškuje življenju duše, spreleti, kakor da bi stresla vse njegovo bistvo otožna pesem, ki poje pogrebno pesem vsemu, kar je ustvarjenega, pesem, ki se začneja z besedo: »Bilo je nekoč« in se sama končava s pretresljivo ugotovitvijo: »Minilo je, minilo je!«

Bila je nekoč mladost — tvoja mladost, tvoja s silo napolnjena, z radostjo pretkana, v ljubezni razplamtela mladost, ti v mirno razmišljanje zatopljeni, resni, utrujeni popotnik. Sicer si misliš, v polsnu in v polbdenju spominov obdan od šustrenja padajočih listov in cvetov, sicer si misliš in govoriš: »Minilo je, minilo je!« — Toda vprašam te, če je v resnici vse minilo in prešlo? Če ti ni nič, prav nič ostalo od preteklih dni ponosne sile in upanja, ki si je visoko gori gradilo mogočne gradove? Ali ti ni ostala srčnost in velika tolažba, da kličeš in ponavljaš prelepo besedo francoskega pesnika Lamartine: »Bog moje zibelke, bodi tudi Bog mojega

grob!« — — — Samo ta beseda olajša slovo od vsega lepega, ki je некоč bilo, in pretvori pričakovanje velikega miru, ko bomo некоč po neštetihi odpovedih v njega šli, v pričakovanje božjega miru. Ali te besede ne moreš izgovoriti?

Edino ta beseda preustvari odpoved, oddajo vsega, kar nam je bilo drago, da nam krvavi srce, ko dajemo od sebe, samoto in zapuščenost, ki ni nikomur prihranjena, v zavedno, krepko požrtvovalnost, ki ni otožna pesem, ampak jasna in trda, a vendar polna blagolasja.

Ta pesem obdaja grenko resnico: »Bilo je некоč« z bleskom ozarjanja in poveljanja.

Poslušajte, vi ljudje odpovedi, žrtev in trpljenja, poslušajte:

Nekoč je živel mlad junak... Ogenj se je usipal iz njegovega pogleda, svetel blesk boritelja za domovino in domače ognjišče je gorel okrog njegovega čela in njegove glave. Tvoj sin, tvoj brat, tvoj zaročenec je bil. Sedaj trohni njegovo truplo v tuji zemlji... kdo ve, kje...

Nekoč je živelo ponosno, preponosno ljudstvo. Delal je ta narod, da so mu življenjske žile udarjale... Pa si je zastrl oči z rokami ter se razgledal proti severu in jugu, proti vzhodu in zahodu, kjer so se mu odpirala nova pota slave in blagostanja. Samo pogleda v notranjost se ta narod ni naučil — in ko so se mu v grozi odprle oči in je pogledal v svojo notranjost, ga je že prisilila silovita tragika, in ves narod je padel na kolena.

Bilo je некоč... Koliko žaloiger bi lahko našeli po vsem tem, kar je že šlo mimo nas! O kolikih ljudeh bi lahko govorili, katere je tragična sila življenja vrgla na kolena! — Samo ena rešitev je možna za vsakega posameznega človeka kakor tudi za narod: »Bog, ki je stal ob zibelki našega upanja, naj stoji tudi ob njegovem grobu!«

Mogoče še niti stal ni ob zibelki našega upanja, naših življenjskih načrtov, sveti Bog. Morebiti je moral stopiti šele h grobovom človeškega upanja, h grobovom upanja narodov, da bi stal ob zibelki novega in boljšega upanja, novih in boljših načrtov.

Ne — ne, mogoče, ampak gotovo je bilo tako! Nobena stvar se ne zdrobi človeku in narodu, ki ima resnično нравno stremljenje, da je ne bi Bog zdrobil z namenom, da mu za to dá več. In kar ni bilo rojenega iz нравne resnobe, iz dozorele volje, kar izhaja samo iz samovoljnosti, ni drugega vredno, kakor da se razbije. Toda kjer stoji Bog ob zibeli novega postajanja in hotenja, tam so razprostrte vse mogočne roke nad tem postajanjem in hotenjem...

Jesenski viharji bodo drveli skozi svet. Kakor žvižg kos in rezanje srpov doni in bo donelo po zemlji in reže cvetove človeškega upanja. Lesketajočemu se zlatu govori vihar: razprši se! Vroči krvi govori: preidi! Tako govori v imenu Boga in v božji moči, da bi se čez leto dni, ali pa po desetih, po dvajsetih letih zopet rodila v nas vseh — pomlad.

Nekateri se bolj vznemirjajo zbog sodbe Boga. Čudna norost! Ko se некоč pokažemo pred najvišjim sodiščem, kaj nam tedaj pomore hvala ali graja stvari? Na njih puhle misli ne bomo niti obsojeni niti oproščeni. Sodila nas bo resnica in njena razsodba bo veljala na veke. Premnogi, ki se je v življenju mamil s pohvalami, se bo moral zato pokoriti za svoje skrite napake tam, kjer bo »jok in škripanje z zobmi« in kjer »črv ne mine«. Premnogi, ki je bil v življenju psovan in zasramovan, bo slišal besede: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta in prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.«

Lamennais.

Franciškansko bratstvo

Veselje sv. Frančiška, njegovo v Bogu zasidrano občutje sreče, je bilo, če gremo stvari do dna, le sad in posledica njegove izredne ljubezni do Boga. Povsem naravno je zato ista odsevala tudi nazaj kot izredna ljubezen do ljudi. Izredno na tej ljubezni do ljudi je obstajalo v tem, da je Frančišek popolnoma izpolnjeval naročilo Kristusovo: »Vi vsi ste bratje!« *Franciškansko bratstvo* — to bi imelo biti primeren naslov za to.

Člani starejših redovnih družb so se na splošno imenovali menihe, le med seboj in v protislovju s svojim predstojnikom so se imenovali bratje. Frančišek izrazov menih, meniški red, meniško vodilo ne pozna, ampak jih nadomešča z imeni bratje, bratovščina, bratovski red, bratovsko vodilo. Vsako drugo naslavljanje mu je zoperno. Pač je služba predstojnika označena z izrazom »služabnik« (minister) ali »varuh« (kustos, gvardijan), vendar naj se vsi, predstojniki kakor podložni, priprosto imenujejo »bratje«. Izrecno zvemo, da je bilo svetniku pravkar navedeno mesto iz evangelija o bratstvu pred očmi. To naj bi bil očitno poseben znak njegovih učencev.

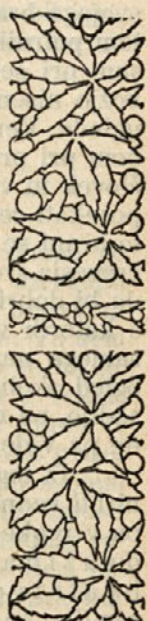
Vedno jim je stavil pred oči vzor bratovske ljubezni. Tomaž Čelanski ponovno zagotavlja: »Sv. Frančišek je vse opominjal k ljubezni, vljudnosti in bratovski zaupljivosti, dejal je: »Hočem, da se moji bratje izkažejo kot sinovi ene matere in da če eden drugega prosi za meniško obleko ali pas ali kaj drugega, da mu to radodarno podeli. Knjige in vse kar kdo želi, naj si med seboj dele ali še več, eden naj drugega sili, naj to vzame« ... Stalna želja in neprestano hrepenenje svetnika je šlo za tem, da bi vez edinosti med brati ohranil neokrnjeno, da bi tisti, katere je isti duh poklical, isti oče rodil, v naročju ene matere bili mirno čuvani. Eno naj bi bili predstojniki s svojimi podložniki, z bratovsko prisrčnostjo naj bi učeni bili zvezani s preprostimi, z vezjo ljubezni naj bi prisotni bili zvezani z odsotnimi.« Kakor ubožstvo pozdravlja tudi ljubezen kot gospodarico svojega reda in je prepričan, da ona ne samo da olepša skupno življenje vseh bratov, ampak da prinaša prebogato varstvo in blagoslov tudi dušnemu življenju vsakega posameznika.

Temu primerno določa gojitev ljubezni na raznih mestih redovnih vodil za vse brate v postavo. On veleva: »Bratje naj v duhu ljubezni drug drugemu prostovoljno služijo ter so si med seboj pokorni... In naj se ljubijo med seboj, kakor je Gospod dejal: »To je moja zapoved, da se med seboj tako ljubite, kakor sem jaz vas ljubil.« In z dejanji naj kažejo ljubezen, ki so si jo med seboj dolžni, kakor je rekel apostol: »Ne ljubimo se z jezikom, ampak v dejanju in v resnici... In kjerkoli naj so bratje in kjerkoli se srečajo, naj si med seboj duhovno in skrbno skazujejo čast in spoštovanje brez godrnjanja... Kjerkoli se bratje najdejo, naj se domače kažejo med seboj in eden naj drugemu zaupljivo razodene svojo potrebo, kajti če mati hrani in ljubi svojega telesnega otroka, koliko skrbneje naj bi vsak ljubil in hranil svojega duhovnega brata?«

Frančišek si je torej predstavljal svoje učence ujedinjene s tako nežno bratovsko ljubeznijo, da bi se cel red stopil v eno družino, v mislih, besedah in dejanjih, znotraj in zunaj, bodisi bližnji in znani ali daljni in tuji, naj bi si vsi med seboj kazali pravo bratovsko ljubezen. Da več kot bratovsko ljubezen, materinsko ljubezen in sicer ne meseno, ampak veliko višjo in vzvišenejšo duhovno materinsko in otroško ljubezen. Na čelu vseh

drugih naj bi predstojniki svojim sobratom nadomeščali očeta in mater, kakor to svetnik vedno zopet poudarja.

Frančišek zato tudi odklanja najskrbnejše vsako napako zoper bratstvo: »Nobeden izmed bratov naj nikomur ne stori kaj hudega ali reče... In bratje naj se varujejo, da koga ne obrekujejo ali se ž njim prepirajo, marveč naj se trudijo, da molče, v kolikor jim Bog za to milost podeli. In naj se ne prepirajo ne med seboj ne z drugimi, temveč naj si prizadevajo ponižno odgovoriti, s tem da reko: Nekoristni hlapci smo. In naj se ne jeze, kajti vsak, ki se na svojega brata jezi, bo kriv sodbe, kdor pa svojemu

Francesco Solimena † 5. IV. 1737

Dresden

Smrtno bolnemu sv. Frančišku svira angel na violino

bratu pravi raka, bo kriv zbora, kdor pa pravi: Ti norec, bo kriv peklenškega ognja... Naj ne sodijo in ne obsojajo, in kakor pravi Gospod, naj ne gledajo tudi na najmanjše napake drugih, ampak naj tembolj premišljujejo svoje lastne z grenkostjo v svoji duši. Še manj naj bodo nevoščljivi zaradi milosti in uspehov svojih bratov. Frančišek opominja: »Kdorkoli svojega brata zavida zaradi dobrega, ki ga Bog po njem govori ali vrši, stori takorekoč greh bogoskrunstva, ker zavida Najvišjega samega, ki vse dobro govori in vrši.«

Najbolj pa je obsojal svetnik tiste, ki so se lotili časti in dobrega imena svojega sobrata. Dejal je, da imajo strup na svojem jeziku in da s tem tudi druge zastrupljajo. Tomaž Čelanski kot očividec lahko zagotavlja, da se je Frančišek teh prenašalcev in podpihovalcev, »teh zbadljivih bolh« ogibal, kjer je le mogel in se od njih proč obrnil, kadarkoli so začeli govoriti. Ko je nekoč slišal, kako je neki brat drugega očrnil, se je obrnil na svojega vikarja Petra Katanea in izrekel strašno besedo: »Red bo imel krize, če se ne bo nastopilo proti obrekovavcem. Kmalu bo najboljši glas

mnogih bratov umazan, če ne bodo tem mazačem usta zamašena. Na noge, na noge, preišči skrbno in če boš našel, da je zatoženi brat nedolžen, tedaj tožnika trdo in javno kaznuj. Izroči ga florentinski sablji — tako je namreč imenoval brata Janeza iz Florence, moža velikanske postave in silnih moči —, »če ga sam ne moreš kaznovati. Z največjo skrbnostjo glej na to, ti in vsi ministri, da se ta kužna bolezen dalje ne razširi.«

Ob priliki je dal Frančišek tistemu, ki je svojemu bratu vzel dobro ime, vzeti meniško obleko in ga je imel za nevrednega, da bi le oči k Bogu povzdignil, preden ni vrnil uropane dobrine. Od tod je prišlo, da so bratje tedanjega časa obrekovanju in častikraji napovedali neizprosno vojno in nato gledali, da so se skrbno ogibali vsega, kar bi se moglo dotakniti imena svojega brata ali bi se moglo le razumeti kot očitek. Ustanovitelj jih je v tem potrdil s tem, da je obrekovavca takole opisal: »Obrekovavec govori sam pri sebi: Popolnega življenja nimam; za znanost ali posebno milost božjo nisem zmožen, in tako pri Bogu in pri ljudeh ne uživam nobenega ugleda. Vem, kaj bom storil, izvoljenim bom podtaknil sramoto in tako si bom pri predstojnikih pridobil naklonjenost. Vem, tudi moj predstojnik je človek in včasih tako napravi kakor jaz, in če se nam na ta način posreči posekati cedre, tedaj bo v gozdu videti le nas enega, trnjev grm. Da, lopov, le hrani se s človeškim mesom in ker drugače ne moreš živeti, tedaj glodaj črevesja svojih bratov! Taki ljudje si prizadevajo, da bi bili dobri videti, ne da bi dobri postali, oni grajajo greh, pa ga sami ne odlože. Le one hvalijo, s katerih vplivom upajo kaj doseči; kjer bi hvala ne padla na hvalivca samega nazaj, tedaj molče. Celo svoje blede sposteni obličje nosijo na ogled okoli zaradi kvarne hvale, da bi jih imeli za poduhovljene može, vse sodijo, ne marajo pa od nikogar biti sojeni. Svetniki bi radi bili v mnenju, ne pa v dejanju; angeli po imenu, ne pa po delih.«

Iz tega vidimo, da vzor bratstva, kakor si ga je Frančišek zamislil, ni bil vedno uresničen. Kjer so ljudje, so pač tudi človeške slabosti. Če se pa v vsakem času dobe posamezne izjeme, se je pa frančiškanska družina kot taka vendar odlikovala z najzaupnejšim bratstvom. Čeprav so člani te velikanske družbe bili iz vseh delov zemlje, so vendar z vezjo ljubezni sami sebe zgradili v en tempelj sv. Duha. Nepopisna je bila njihova medsebojna prisrčnost. Če so stanovali skupaj, je bila eno samo tekmovanje prisrčnega medsebojnega prijateljstva in ljubeznivosti. Vsak je na to mislil, kako bi drugemu napravil veselje. Nobeno pomanjkanje ni moglo tedaj motiti njihove veselosti, edino misel bodoče ločitve je težila njihovo srce. Ko je prišel trenutek, ko je bilo treba vzeti slovo, so bili neotolažljivi, da so morali drug drugega le za kratek čas pogrešati. Poslavljajoče so večkrat spremljali v velike daljave ter jim med solzami želeli srečno pot. Če so se na potovanju srečali, vseeno, če so se do tedaj med seboj poznali ali ne, je bil to vedno solnčni dan. Pozdravili so se s pozdravom miru in z bratovskim poljubom, veselo so si delali družbo, drug drugemu so odkrili svoje srce, si veselo in skromno smejali in drug drugemu delili, kar so pač ravno imeli. Če jih je pokorščina zopet klicala nazaj v redovno hišo, tedaj je bilo v resnici, kakor če bi se bratje vrnili k bratom in otroci k svojim staršem. Ljubili so se in si služili in se med seboj prehranjevali tako zvesto, kakor more to storiti le mati nasproti svojemu edinemu in ljubljenu otroku. Vsi so živeli tako zelo za enega in eden za vse, da niso pripustili nobene zasebne ljubezni na škodo celotne družine in da se je vsak za svojega brata žrtvoval. Vsak je bil pripravljen dati celo svoje življenje, ne samo iz ljubezni do Kristusa, ampak tudi iz ljubezni do svojega sobrata. Nekoč sta bila na poti dva brata. Tedaj sta srečala zmešanega mladega moža, ki je ves divji

začel na enega izmed bratov metati kamenje. Hitro je tekel drugi pred njega, da bi se namesto tovariša pustil kamenjati.

Vsako kalitev bratovske ljubezni so na samih sebi kaznovali. Neki brat Barbarus je izrekel nasproti svojemu tovarišu nekoč psovko. Ko je opazil, da ga je razžalil, je vzel pest oslovskega gnoja s pota, si z njim zamašil usta in v sveti jezi dejal sam sebi: »Oslovski gnoj naj žveči jezik, ki je svojega sobrata s strupom nagle jeze obrizgal.« Pa tudi če jim je le beseda nejevolje ušla, so bili nesrečni, dokler niso nepremišljene napake priznali ter se za njo spokorili. Tisti, ki je grešil, se je brž vrgel na tla, priznal svojo krivdo in prosil užaljenega, naj mu nogo postavi na usta. Tu ni pomagalo nobeno upiranje. Če je bil podložnik, ki je tako hotel delati pokoro, si jo je dal naložiti po svojem predstojniku. Če je bil spokornik predstojnik, je zapovedal žaljenemu podložniku, naj kazen izvrši.

P. ROMAN:

Življenje velike žene

(Nadaljevanje.)

Še bolj zanimivo in tolažbe polno je videnje, ki ga sporočamo po Terezijinih besedah: »Tisti dan, po sv. obhajilu, se mi je zdelo, da vidim ljubega Odrešenika zelo jasno poleg sebe. Pričel je s tolažilnimi besedami in z nepopisno dobroto in med ostalim sem čula tudi te-le besede: Tu sem poleg tebe, hči moja, jaz sam sem, pokaži mi svoje roke! Zazdelo se mi je, da jih je vzel v svoje in privel na svojo desno stran in nato mi je rekel: »Poglej moje rane, nisi brez mene. Življenje je kratko in hitro mine. Iz več njegovih besedi sem razumela, da od svojega vnebohoda ni več prišel na zemljo, razen v sv. Rešnjem Telesu. Povedal mi je, da je po svojem vstajenju obiskal našo ljubo Gospo, ker je bila tedaj v preveliki žalosti in vsa potrta in se ni mogla iz teh bridkosti iztrgati, da bi se predala radosti nad vstajenjem. In še mi je povedal Gospod, da se je dolgo časa pri njej mudil in da jo je moral tolažiti. Na cvetno nedeljo, ko sem pravkar prišla od sv. obhajila, me je prevzela tolika omama, da nisem mogla sv. hostije použiti. Ko sem se zopet zavedla, se mi je zdelo, da imam usta polna krvi in kakor da je kri topla in nepopisne sladkosti. In Gospod mi je dejal: »Hči moja, jaz hočem, da ti bo moja kri koristila. Nikar se ne boj, da ti bo mojega usmiljenja kdaj manjkalo. Svojo kri sem prelil v najhujših bolečinah in ti jo uživaš v opojnosti kakor sama vidiš. S tem ti povračam radost, ki si mi jo pripravila neki določeni dan.« Več kot trideset let sem skušala vedno na cvetno nedeljo prejeti sv. obhajilo, če mi je bilo le mogoče.

Mar niso ta videnja polna tolažbe tudi za nas druge Adamove in Evine otroke. Četudi so bili le posamezni izbrani odločeni za take izredne milosti, je vendar gotovo, da je ljubezen božja naklonjena vsem ljudem. Vsi smo bili krščeni na ime presvete Trojice, zato imamo tudi vsi pravico do Odrešenika in njegove ljubezni: najbolj čisti prav tako kot najbolj ne-bogljjeni otrok človeški.

In to so le posamezne vizije med tisoči drugimi tem podobnimi. Terezija je živela v resnici edinstveno življenje s Kristusom in skozi pet in dvajset let morda ni minil niti dan, da ne bi slišala njegove besede in da ga ne bi občutila ob svoji strani. »Nekega dne, ko sem ravno držala križ mojega rožnega venca v rokah, ga je vzel naš Gospod v svojo roko, in ko mi ga je vrnil, je bil sestavljen iz štirih velikih dragocenih kamenov, ki so bili brez vsake primere lepši kot dijamant. Petero ran je bilo vanje

lepo urezanih. In rekel mi je, da bom križ posebej vedno tako videla. In res od tistega časa nisem več videla lesa, ki je bil iz njega križ narejen, temveč le še drage kamene.« Nihče drugi pa tega ni videl. Terezija je ljubila brez dvoma drage kamene in jih znala tudi ceniti. To ljubezen je imela do konca dni, seveda jo je oplemenitila in dvignila. Okrasje samo na sebi je prezirala, toda od časa do časa se je z očmi radovala nad temi krasotami kot nekem spominu bodočih radosti in rajskih lepot.

Povrniti se moram k vizijam sv. Terezije, da še posebej razložim pomen le-teh. Zakaj dobe se mnogi kristjani, ki v svojem verskem življenju iščejo vedno nekaj izrednega, in če tega ne najdejo, so razočarani, nekateri tako zelo, da opuščajo verske vaje. So zopet drugi, ki si izrednosti domišljajo in na vsak način umetnim potem svojo domišljijo tako razbičajo, da se jim zdi, kakor da so v resnici nekaj dosegli. Seveda je to čisto napačno in brez dvoma nevarno početje. Čisto naravno je, da si človek želi tudi v verskem doživljanju globokih čustev, ker to dušo zelo poživi in notranje obogati. Nikoli pa ne smemo pozabiti, da so taka izredna čustva milosti, ki jih Bog po svoji modrosti naklanja. Izsiliti se to ne da. Nikdar pa Bog ne odreče srcu, ki je potrebno tolažbe in utehe, tiste mere milosti, da more človek ohraniti vero in da ne izgubi poguma.

Pri Tereziji so ta videnja vodila njeno srce do vedno bolj plameneče ljubezni. Bog ji je naklanjal izredne milosti vedno pogostejše. »In tisti čas me je ljubezen do Boga tako prevzela, da sem skoraj umirala od hrepene-nja, Boga videti in nisem vedela, kje naj bi to dosegla razen v smrti. In ta ljubezen me je tako zelo opajala, da nisem nič več vedela, kaj početi s seboj; nobena stvar me ni zadovoljila, nobena stvar mi ni ugajala, in res se mi je tako zdelo, kakor da mi trgajo dušo iz telesa. Ni mogoče, da bi razumel to opojno sladkost, kdor tega ni sam doživel.« Nadalje opisuje do vrsto bolečine, ki se ji dozdeva naprej doživljena smrt. Primerja jo s smrtjo, ki zadene človeka, ki ga je ranila puščica, pomočena v čarobni sok skrivnostne rastline. Način, ki z njim Bog rani dušo, je tako poseben, da ga ni mogoče popisati, niti ne bolečine, ki se stopnuje do onemoglosti, orisati, zakaj duša ne ve več, kako je z njo. Je pa ta bolečina tako opojno sladka, da ni v tem življenju nobenih radosti, nobene omame, ki bi ji mogla dati in nuditi večje ugodje.

27. avgusta praznuje cerkev v vseh cerkvah karmelskega reda praznik, ko je bila sv. Terezija presunjena od puščice božje ljubezni. V rimski cerkvi Naše Ljube Gospe od zmage stoji slavno Berlinijevo delo, izklesano v marmorju, ki predstavlja Terezijo v taki omami božje ljubezni, in angel ji pravkar namerja puščico v srce. To čudovito kiparsko delo, ki je v resnici nekaj izrednega, vendar človeka, ki ni poučen v teh rečeh, lahko zavede. Nevarnost je namreč v tem, da nepoučeni iščejo spričo tega dovršeno lepega obraza mlade žene zgolj čutnost, ki pa v resnici hoče podati le brezmejno sladkost te bolečine iz božje ljubezni porojene. Terezija sama pravi, da to ni telesna bolečina, temveč docela duševna, četudi brez sodeležbe telesa. Je pa tako sladko ljubkovanje med dušo in Bogom, da prosi njegovo dobroto, naj jo da onim okusiti, ki bi morda mislili, da laže.

Cerkev je ta čudež po zelo tehtni in vestni preiskavi potrdila in priznala. Karmeličanke hranijo v kapeli samostana v Avili stvar, ki utegne človeka spraviti iz ravnotežja. Imajo namreč srce svetnice, ki nosi jasne sledove takega sunka. Srce ni balzamirano, temveč se nahaja v posebni stekleni posodici, ki je središče prekrasnega relikviarija. Krona samih dragocenih kamenov obdaja to posodico in prav na vrhuncu blestečega ostenzorija se dviga skupina iz težkega srebra: dvojne postav, svetnica in angel, ki spominja na omenjeni čudež. In ta ubogi človeški razum stoji tukaj

kakor okopan in ne ve ne naprej ne nazaj. Znanost, tukaj nič ne zmore in očem se tajiti ne da. V resnici je to kakor izzivanje človeške pameti, ko človek vidi tukaj srce s čudovitim znamenjem, ohranjeno in obvarovano gnilobe, kljub naravnim zakonom in kljub stoletjem.

Vse to, kar Terezija doživlja in kar smo pravkar popisali, pa je le začetek novih nezaslišanih milosti, ki jih Gospod za njo pripravlja.

Zamaknjenja in razsvetljenja

Terezija je ob priliki molila znano himno na čast sv. Duhu, ki se pričenja *Veni Creator — Pridi Stvarnik Sveti Duh*. Sredi te molitve pa ji

Abbé van Hollebeke:

Salon de Paris

Sv. Terezija prejema sv. obhajilo

je Bog poslal zamaknjenje in v tistem trenutku je slišala besede: »Nič več nočem, da bi govorila z ljudmi, temveč le še z angeli.« Svetnica sama piše o tem takole: »Jaz z moje strani pravim, da so videnja te vrste tako silna, da če hoče Gospod duši del svoje slave in veličastja odkriti, po mojem duša tega ne more prenesti, razen da ji Bog nakloni prav posebno nadnaravno pomoč na ta način, da ji pošlje zamaknjenje. In tako preide videnje božje navzočnosti v čudovito opojnost.«

Terezija sama imenuje, če dobesedno prevedemo besedilo njene knjige, zamaknjenja ali ekstazo, po svoje »pored duha«. Takole popisuje ona sama pored duha: »Zazdi se, da duša telesa nič več ne oživlja. In

naenkrat človek čuti, da naravna toplota izginja, polagoma postane telo hladno in četudi je to združeno z bolečino, je vseeno v tem neka sladkost in opojnost. Nobenega sredstva ni, da bi se človek temu upiral, med tem ko se pri mističnih pojavih, ko je človek še v svoji lastni deželi, če lahko tako rečem, moremo upirati. Proti ekstazi pa ni nobenega izhoda. Prevzame te lahko, ne da bi sploh kaj pomislil in brez vsake priprave tako silno in tako iznenada, da vidiš in čutiš, kako te ta nebeški orel dvigne in pod mogočnimi peruti odnese. In povdarjam, da čutiš in vidiš, da pa ne veš, kam te vodi ta nebeški orel. Zakaj kljub tej opojnosti smo po slabosti svoje narave prestrašeni, vsaj sprva, in treba je poguma, da se človek kljub vsemu docela prepusti božjim rokam. V taki stiski se zgodi, da bi se rada upirala in borim se z vso svojo močjo, zlasti če me taka omama prevzame v javnosti, pa tudi večkrat, kadar sem čisto sama, iz bojazni, da ne bi bila varana. Tuintam sem dosegla nekaj malega, toda za ceno strašne utrujenosti, kakor da bi se bila borila z močnim velikanom. Tako sem vsa izžrpana. Pogosto pa je bilo popolnoma nemogoče; moja duša je bila docela kakor iztrgana in tako potem tudi telo večkrat tako olahkočeno, da me je dvignilo od zemlje. «Danes to imenuje znanost fenomen levitacije, to so zelo izredni primeri, ki jih znanost še ni utegnila opazovati. Prav zato taje nekateri možnost takega dviganja. Zato ker Bog ne nudi kar na povelje gotovih znanstvenikov takih primerov, je zanje že dokazano ravno nasprotno. Preprosto trdijo, da so mistiki le žrtve svoje prevare.

Sv. Terezija sama o tem izpričuje takole: »Bila sem na ta način zelo malokrat dvignjena od tal. Dogodilo se mi je pa nekega dne, ko je bila vsa samostanska družina na koru in sem hotela iti ravno k sv. obhajilu. Bila pa sem zelo žalostna, da se utegne kaj takega zgoditi, kar bo povzročilo veliko pozornost. Ker se je to pred kratkim enako zgodilo, sem kot priorica takoj zapovedala kot pokorščino redovnicam, da ne smejo o tem govoriti. Več ko enkrat ko sem čutila, da utegne Gospod isto storiti, zlasti če so bile ugledne osebe navzoče, sem pokleknila ali pa celo legla na tla in sestre so prihitele, da me drže in vendar so vse videle dejstvo. «Ne samo ona tudi njene sestre govore o tem in sicer s toliko gotovostjo, da je dvom za pametnega človeka izključen. Seveda se dobe ljudje, ki enostavno trdijo, da so bili to posebne vrste krči, kakšni in kakšne vrste, tega pa ne vedo povedati. M. Marija Baptista jo je videla dvakrat dvignjeno od tal, telesna sestra M. Marija od sv. Jožefa potrjuje isto. Marija Pinel omenja v svojih kratkih noticah o samostanu od Učlovečenja dobesedno takole: »V tretji govorilni sobi, ki jo je svetnica izvolila za svojo celico potem ko je postala priorica, je imel sv. Janez od Križa in za njim naša sveta mati večkrat videnja in ekstaze. Soba je še danes ohranjena in se imenuje po njej. «Sv. Terezija je ob neki priliki tudi izjavila: »Mojemu očetu (t. j. duhovni oče sv. Janez od Križa) ni mogoče govoriti o Bogu, zakaj takoj pade v ekstazo ali pa s svojo čudovito govorico povzroči, da človek sam zapade k zamaknjenju. «

O tem seveda je bilo veliko pisanega in govorenega, dejstvo pa je da tukaj nerazložljive sile izven telesnega območja delujejo in da človek tukaj more le strmeti, občudovati božjo veličino in ponižno izpovedati — O Bog kako si velik!

(Dalje prihodnjič.)

Samo Bog!

*Vse bo minilo in končno se bomo
odpočili na božjem Srcu.*

Težka odgovornost je bila njen delež. Temna bodočnost in skrb brez števila so jo zajele. Toda ravno v teh urah bojazni, novega pričetka in težkih odločitev, je pisala Margareta Hallahan svojemu duhovnemu voditelju škofu Ullathornu pismo z naslovom: »Samo Bog! Samo Bog! Samo Bog!«

Morali bi proučiti življenje te junaške žene — živeti z njo vred v revščini irske delavske družine, čutiti vso težo skrbi za uboge sirotke, občudovati njeno junaško neomadeževanost sredi najhujših vele mestnih razmer — prisluškovati njeni vodilni besedi med zapuščenimi delavkami siromašnega okraja, doživeti njen boj za božjim klicem — čutiti njeno brezmejno skrb in ljubezen do vseh zapuščenih, zavrnjenih, bednih otrok, starčkov in brezposelnih — poznati željo njene prisrčne in globoke ženskosti: »O da bi mogla zidati veliko hišo za vse ubožce!« — potem šele bi razumeli pomen njenih besed: »Samo Bog!« ki so najlepši izraz velike požrvovalne duše, polne svetega hotenja.

Ti besedi sta klic krščanskega zaupanja in katoliške smelosti, klic otroške vdanosti in brezpogojne predaje, klic globokega hrepenenja in zadnje molitve človeškega srca.

»Samo Bog!« Kakor se preлива jutranje zvonjenje po zasneženih poljanah, tako rahlo in nežno doni ta klic iz ženskih ust na naše uho. Da, samo On določa naša življenjska pota, njegova mogočna roka presega vse prepade in nevarnosti ter nas varno spremlja skozi noč sveta proti jutranji zarji nebeške domovine. Očetovsko oko božje Previdnosti čuva z nepopisno dobroto, ljubeznijo in skrbljivostjo nad nami, nad vsakim posebej, neskončno bolj skrbno, kakor čuva najboljša mati nad zibelko svojega ljubljence; to je, kar napolni vsako zares katoliško življenje z junaško, ves svet premagujočo silo.

V obrisih naših svetniških življenj najdemo tisto nepremagljivo smelost, neomajno in brezmejno zaupanje, ki včasih celo z lahkomišno otroškostjo zida na Boga samega. Zdi se, kakor da bi otroške ročice tipale in iskale vsemogočno roko božjo in kakor bi otroške capljajoče nožice hodile poleg mogočnega koraka. Mogoče pride to prakatoliško zaupanje redkokdaj tako brezskrbno do izraza, kakor v življenju matere Hallahan. Kadar je bila v denarnih stiskah, je sprejela še več sirot in ubožcev v svoj zavod. Hotela je prisiliti božjo Previdnost. Očeta vseh zapuščenih in izobčenih je dejansko opozorila na obljubljeno pomoč. Ni boječe računala. Hotela se je izogniti očitku Boga samega: »Sem te li kdaj zapustil?« Ko so ji očitali njeno lahkomišno zaupanje, ki se ni dalo begati zaradi nastajajočih dolgov, ki so jih povzročile mnogoštevilne sirotke, je veselo pokazala proti nebu in rekla: »Tam gori je dosti denarja!« Sestre, ki na svojih apostolskih obiskih niso sprejele sirot, zato ker je bil zavod prenapolnjen, je ostro karala. »Toliko gorja ste videle in slišale in se niste usmилile otroka. Takoj mi ga pojdite iskat,« in rešenemu malčku je dala ime »Previdnost«.

Samo Bog! Milijoni vdanih rok se pobožno in spoštljivo sklepajo ob teh besedah — vse želje in hrepenenje svojih src, vso bojazen svoje duše, vse trpljenje svojega življenja, vse delo svojih let izročajo presveti volji božji.

Pohitimo dve sto let nazaj in prislušujmo razgovoru v skromni samostanski celici blažene Krescencije Kaufbeuern. Sosestra je pristopila k bolniški postelji blažene in ji sočutno dejala: »Prisrčno prosimo Boga, da bi ti olajšal bolečine.« Bolnica pa je z veselim obrazom kar najiskrenejše odgovorila: »Molitev mi je zelo dobrodošla, toda volja božja, ki mi pošilja take bolečine, mi je še ljubša.« Kadar je največ trpela, je večkrat vzkliknila: »Moj Bog, če je tvoja sveta volja, daj mi še več, še veliko več trpeti, zato da te bom v življenju še bolj, še mnogo bolj ljubila.« Ko so jo nekoč

Bonifacio Veronese:

Benetke

Kristus Kralj na prestolu

silili z okrepčilom, je rekla: »Moja hrana je, da izpolnim voljo mojega nebeškega Očeta; On je moja moč in moja hrana!«

Samo Bog! To je zadnja molitev, je neutešen nemir naših src, je izraz brezdanje zvestobe, je ponižno hrepenenje po nebesih, je večni: Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v Tebi — sv. Avgušтина, ki vsa stoletja neprenehoma silno in neutolažljivo kliče po Gospodu in Zveličarju.

Avguštin, genialni iskalec in mislec, je občutil s studom dolgočasje in minljivost vsega zemškega, je strmel v strašno praznino življenja samega, je pretehtal kupček prahu, ki še za nami ostane in v tem razpoloženju je molil svoj »Samo Bog, oh, da sem te začel tako pozno ljubiti.«

Častiti John Rigby, angleški mučenec, je ob svoji obsodbi prvemu porotniku odgovoril z glasnim klicem: »Hvala Tebi, o Gospod, Ti kralj večne slave!«

In mati Hallahan je tolažila svoje zveste s priprosto besedo svojega pisma, s katero izraža hrepnenje vseh velikih in svetih duš: »Vse bo minilo in končno se homo odpočili na božjem Srecu.« O sveta in blažena misel! Biti pri Bogu vedno in večno!

GIOVANNI PAPINI — F. T.:

Vrnitev

Kakor hitro je prišel med ljudi, je Jezus zvedel, da je četrtni oblastnik — drugi soprog Herodiade — dal Janeza zapreti v trdnjavo Maherunt.

Glas vpijočega v puščavi je torej za vedno onemel in kdor bi zdaj šel k Jordanu, bi nad vodo ne videl več dolge sence osornega krstitelja.

Opravi! je svoje in umakniti se mora mogočnejši besedi. Janez v temnem stolpu čaka trenutka, ko bodo njegovo glavo, s krvjo oblito, ob rojstnem slavu ponesli v zlatem krožniku na mizo kot poslednjo jed za hudobno ženo, ki zapeljuje može.

To je Jezusu znamenje, da je napočil njegov dan. Preko Samarije se neutegoma vrača v Galilejo oznanjat, da se je približalo kraljestvo.

Ne gre v Jeruzalem. Jeruzalem, mesto velikega kralja, je glavno mesto. Jezus prihaja, da poruši Jeruzalem, Jeruzalem kamnov in napuha: ponosno mesto vrh gričev in ko kamenje trdega srca. Jezus prihaja v boj ravno zoper nje, ki se tod košatijo po velikih mestih, po Jeruzalemskih širom sveta.

V Jeruzalemu žive mogočniki sveta, Rimljani, ki vladajo svet in Judejo s svojimi oboroženimi vojaki. V Jeruzalemu ukazuje namestnik Cezarja: zdaj Tiberija, pijanca, morila in prisegolomea, ki je dedoval za Avgustom, licemerom in skrunilcem dečkov.

V Jeruzalemu žive veliki duhovniki, stari svečeniki templja, farizeji, saduceji, pismarji, leviti in njih birači; potomci onih, ki so preganjali ali morili preroke; ki je pred njimi okamenela postava; verski prenapeteži; oholi hranilci brezsočnega pobožništva.

V Jeruzalemu so blagajniki božji, blagajniki Cezarja, čuvarji zakladov, davčni najemniki s svojimi mitninarji in zajedavci, bogatini s svojimi služabniki in priležnicami, trgovci z nabito polnimi prodajalnami, z menjalnicami na prostem, z mošnjami zvenceh novcev ob gorkih prsih, nad srcem.

Zoper vse te prihaja Jezus. Prihaja, da premaga gospodarje zemlje — ki je vendar last vseh —; da osramoti gospodarje besede — saj beseda živi, kjer Bog hoče; da prekolne gospodarje zlata — minljive in zlonosne snovi.

Prihaja, da strmoglavi gospostvo rimskih vojakov — ki zatirajo telesa; gospostvo tempeljskih svečnikov — ki zatirajo duše; gospostvo grabežev denarja — ki zatirajo siromake. Prihaja, da reši telesa, duše in siromake. Da uči svobodo nasproti Rimu, ljubezen nasproti templju in uboštvo nasproti bogatašem.

Zatorej ne mara začeti s svojim poslanstvom v Jeruzalemu, kjer so njegovi sovražniki zbrani in najmočnejši. Hoče jih obkoliti, prijeti od zunaj, se približati šele pozneje, z ljudstvom za seboj, ko jih po malem že zajame nebeško kraljestvo. Osvojitev Jeruzalema bo poslednja preizkušnja: strahotna bitka med največjim od vseh prerokov ter mestom, ki je pogoltnilo še vse preroke. Če gre zdaj v Jeruzalem — gotovo še pride tja kot kralj in pokopali ga bodo kakor zločinca — prijeli ga bodo takoj in svoje besede ne bo mogel sejati v zemljo, manj nehvaležno, manj skalovito od one.

Jeruzalem, kakor vsa glavna mesta — največje greznice, kamor se odteka nesnaga, blato in gnoj ljudskih množic — je bivališče sodrge brezobzirnežev, zalo napravljenih ljudi, postopačev, dvomljivcev in brezbriznikov; bivališče patricijskega stanu obredarjev, ki samo ohranjajo izročilo obrednika in onemoglo groze s propadom; bivališče plemstva iz vrst posestnikov in špekulantov, ki sestavljajo krdelo mamonovih služabnikov; in bivališče neposlušnega, nemirnega in nevednega ljudstva, ki živi med praznovorstvom svetišča in v strahu pred meči tujcev. Ne, Jeruzalem ne bo dobra njiva za Jezusovo setev.

Človek z dežele — to se pravi, zdrav in sam —, se vrača zopet na deželo. Ponesti hoče blagovest onim, ki naj bi jo sprejeli prej nego vsi drugi. Ubogim, malim, ponižnim, zakaj oznanilo je predvsem za nje; oni najdalje čakajo nanj in veselili se ga bodo najprisrčneje od vseh.

Prihaja za siromake in svoje moči črpa iz najrevnejših pokrajin. Zato se ogne Jeruzalema, gre v Galilejo in se napoti v shodnico učiti.

Prve Jezusove besede so preproste in kratke. Zde se skoro Janezove.

Čas se je dopolnil in božje kraljestvo se je približalo; delajte pokoro in verujte evangeliju!

Gole besede, ravno zbog svoje treznosti neumljive današnjim ljudem. Da jih razumemo in vidimo pot med Janezovim poslanstvom in Jezusovim, jih moramo prevesti v naš jezik in jim zopet dati njih večno živi pomen.

Čas se je dopolnil. Pričakovani, obljubljeni in oznanjeni čas. Janez je rekel, da bo prišel kralj ustanovit novo kraljestvo, nebeško kraljestvo. Kralj je prišel in oznanja, da so vrata tega kraljestva odprta. Preden pa nastopi kot kralj v vsem sijaju nebeške slave, je on vodnik, pot in roka.

Tisti čas ni natanko petnajsto leto Tiberijevega vladanja. Čas Jezusov je zdaj in vselej, je večnost, je trenutek, ko se pojavi, trenutek njegove smrti, trenutek njegove vrnitve, trenutka njegove popolne zmage, ko to pišemo, še ni. Čas se je dopolnil v slehernem trenutku; vsaka ura je polnost časa, če so le delavci pripravljeni; vsak dan je njegov; njegove dobe ni moči označiti s številkami; večnost ne priznava nobenih začetkov in štetja let. Vsakokrat, kadar si kdo prizadeva priti v kraljestvo, ga uresničiti, pomnožiti, utrditi, braniti, priznati njegovo neminljivo zdravilno moč ter večno pravico nasproti vsem podrejenim in nižjim kraljestvom, torej vedno se je čas dopolnil. Ta čas se imenuje doba Jezusova, krščanski vek, nova zaveza. Od onega časa ni niti dvatisoč let: niti ne dva dni, kajti za Boga in za one, ki so vedni, je tisoč let kakor en dan. Čas se je dopolnil; tudi danes smo v polnosti časa. Jezus nas tudi zdaj kliče; drugega dne še ni konec; ustanavljanje kraljestva se je pravkar šele pričelo. Mi, ki še živimo, to leto, to stoletje (in ne bomo živeli vedno in nemara ne ućakamo konca tega leta, prav gotovo pa ne doživimo konca tega stoletja), mi, pravim, ki živimo in smo tu, lahko pridobimo del tega kraljestva, lahko vstopimo vanj, v njem živimo in ga uživamo. Kraljestvo ni zastareli domislek revnega Juda izpred dvatisoč let; ni stara šara, ne okamenina, ne mrtev spomin in ne premagana blodnja. Kraljestvo je od danes. Od jutri. Od vekomaj. Je dejstvo bodočnosti, vrhunec prihodnosti; živo, sodobno, naše. Šele pričeto delo. Vsakomur prosto, da tudi sam poprime, takoj zdaj; da ga zopet sprejme in nadaljuje. Beseda se zdi stara, sporoćilo že znano, ponavljano v odmevih dveh tisoćletij, toda kraljestvo — kot dejstvo, uresnićenje in izpolnitev — je novo, mlado, vćeraj rojeno, da bo šele raslo, cvetelo, uspevalo in se širilo. Jezus je vrgel seme v zemljo, toda v dvatisoč ćloveških letih, minulih kakor dolgotrajna zima, v dobi šestdesetih ćloveških rodov je seme komaj vzkliko. Bo nemara ta letni čas, po potopu krvi, pričakovana božja pomlad?

V čem je to kraljestvo, se bomo od strani do strani poučili iz Jezusovih besed samih. Toda nikar si ga ne predstavljajmo kot raj veselja, kot dolgočasno deželo blaženih, kot neskončni zbor hozano pojočih, ki imajo noge na oblakih in glave med zvezdami.

Kraljestvo božje je po Kristusovih besedah postavljeno proti kraljestvu satanovemu; nebeškemu kraljestvu nasprotno je kraljestvo zemlje. Kraljestvo satanovo je kraljestvo zlega, — prevare, grozote, napuha: kra-

Suprema lex esto! — Najvišja postava naj bo!

ljestvo nižin. Torej božje kraljestvo pomeni kraljestvo dobrote, resnice, ljubezni, ponižnosti: kraljestvo višin.

Zemeljsko kraljestvo je kraljestvo prahu in mesa, kraljestvo zlata in zavisti, kraljestvo skopušta in razkošnosti, kraljestvo vsega onega, kar ljubijo bedaki in gnileži.

Nebeško kraljestvo bo nasprotno temu, kraljestvo duha in duše, kraljestvo odpovedi in čistosti, kraljestvo vseh vrednot, po katerih hrepenijo ljudje, ki vedo, da je vse drugo brez vrednosti.

Bog je Oče, dobrotà; nebo je to, kar je nad zemljo, torej duh. Nebo je prestol božji; duh je področje dobrote.

Kdor leze po zemlji, kdor po zemlji rije in liže prah, je žival; kdor živi gledaje nebo, hrepeneč po nebesih in se nadeja večno živeti v nebesih,

je svetnik. Ljudje so večidel živali: Jezus hoče, da živali postanejo svetniki. To je preprosti in večno živi pomen kraljestva božjega in kraljestva nebes.

Kraljestvo božje je človekovo in za človeka. »Kraljestvo nebeško je v nas.« Začenja se takoj: je naša naloga, v našo srečo, v tem življenju in tu na zemlji. Zavisi od naše volje, ali se odzovemo ali ne. Bodite popolni in nebeško kraljestvo se razprostre tudi čez zemljo, kraljestvo božje se ustanovi med ljudmi.

Zares pristavlja Jezus: Delajte pokoro! Tudi tu se je stara beseda odmaknila svojemu pravemu in velikemu pomenu. Markovega izraza — *μετανοειτε* — ne smemo prevesti z besedami »kesajte se« ali »delajte pokoro«. *Metanoia* je v pravem pomenu besede »mutatio mentis«, preobrazba duha, preoblikovanje duše. Metamorfoza pomeni izpremembo oblike; *metanoia* pomeni preobrazbo duha. Morda bi lahko prevedli »spreobrnitev«, to je obnova notranjega človeka; misli na »kesanje« in »pokoro« nasprotno so le posamezne poteze, primeri onega, kar želi Jezus.

On, ki je določil za pogoj, da pride k nam kraljestvo — in hkrati kot natančni temelj novega reda —, popolno spreobrnitev, preokret življenjskih vrednot, premeno čuvstev, sodbá in naklepov: skratka premeno, ki jo v razgovoru z Nikodemom imenuje »preporod«.

Polagoma bo razložil, v kakšnem smislu in kako naj se izvrši ta popolna izobrazba običajne človeške duše: vse njegovo življenje bo posvečeno temu pouku in zgledom. Toda med tem včasih rad pristavi:

— Verujte evangeliju!

Pod evangelijem si ljudje dandanes navadno mislijo knjigo, v kateri je tiskano in zvezano štirikratno pripovedovanje o Jezusovem življenju. Toda Jezus ni pisal knjig niti ni mislil na knjižno obliko. Razumel je pod evangelijem — v milem in sladkem pomenu besede — ono, kar literarno izročilo imenuje »blagovest« in bi se lahko v prevodu bolje reklo »veselo sporočilo«. Jezus je sel (grško angel), ki prinaša veselo naznanilo, dobro novico. Prinaša veselo sporočilo, da bodo bolniki ozdraveli, slepci izpregledali in siromaki obogateli z neminljivimi bogastvi, da se bodo zatirani veselili, da bodo grešniki dosegli odpuščanje in nečisti bodo očiščeni, da morejo oni, ki so nepopolni, postati popolni, da živali lahko postanejo svetniki in svetniki lahko postanejo angeli, podobni Bogu.

Da pride kraljestvo, da se vsakdo trudi za ta prihod, je treba verovati da more kraljestvo postati resničnost in sicer kmalu. Če ni vere v to obljubo, ne bo nihče storil, kar je potrebno, da se more izpolniti obljuba. Samo gotovost, da kraljestvo ni laž kakšnega pustolovca ali privid obseidenca; samo gotovost glede resničnosti oznanila lahko pripravi ljudi, da se lotijo ustanavljanja.

S temi malo besedami — ki so veliki večini nejasne — je dal Jezus temelj svojemu pouku. Polnost časa: treba je začeti zdaj, takoj. Bliža se kraljestvo: zmaga duha nad snovjo, dobrega nad zlim, svetnika nad živaljo. *Metanoia*: popolna preobrazba duš. Evangelij: veselo naznanilo, da je vse to res in večno mogoče.

»Ne delam dobrega, kar hočem; ampak delam hudo, česar nečem. Veselim se božje postave po notranjem človeku: vidim pa v svojih udih drugo postavo, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih.« To je nagnilo apostola, da je dejal: »Kdo me bo rešil telesa te smrti?« In takoj pristavi: »Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa.« Vrzimo se torej v njegove božje roke, ki nam jih z neizrekljivo ljubeznijo nudi, da bi nas sprejel. Lamennais.

Himna sv. očetu Francišku

za troglasno ljudsko petje in orgle.

(Z dovoljenjem lavantinskega kn.-šk. ordinarijata št. 2027/1 z dne 26. avgusta 1936.)

*Navedušeno.
Vsi-troglasno.*

Vlado Lempl (1936)

Pevci

1. O-če Franči-šek, o sprejmi po-zdrave!
2. Do-dil si du-še po-po-ti sve-tosti

*kli-če-mo
zbla-go-ro-*

Orgle

Red.

Man.

*vdani du-hovni o-troci.
-ko ve-li-ča-stnega zgleda!*

*Sr-čno ve-se-li smo sre-če in
Bil si u-čitelj naj-vi-šje kre-*

Red.

*sla-ve,
-posti!*

*sre-če in sla-ve tvo-je v ne-besih!
Bo-di za-hva-len, bo-di za-hvaljen!*

Samo ženske (in otroci)

mf I. in II. glas!

mp

Vr- ste ne- šte- te te vra- ju ča- sti — jo, bra- tje in
„O — če Franči-šek“; o sladka be- se — da, cve- tje smo

mf česar izrazito

mp

Vsi troglasno.

se- stre po- jo me- lo- di — jo: „O — če Franči-šek,
tvo- je- ga tre- tje- ga re — da. Hva- la Go- spo- du,

o — če Fran-či — sek“
hva- la Go- spo — du!

F. Dižster

Opomba: Ta himna se more peti tudi ob skupščinah III. reda, in sicer 1. kitica pred govorom, 2. kitica pa po govoru. Ženske in otroci naj pojo troglasno v legi, kakor je pisano, moški pa prav tako troglasno oktavo niže, tako da bo skupno petje šesteroglasno. — Besedilo pričujoče pesmi je izpod peresa našega pesnika p. Evstahija Berlec-a, uglasbil pa je g. Vlado Lempel, mestni organist v Brežicah. — Založili smo tudi posebne iztise. Organisti in tretje- redniške skupščine jih lahko naročijo pri Upravi Cvetja po zelo nizki ceni.

Vsaka cvetlica ti ponuja med

Kdor je že kdaj zasledoval duševni razvoj posameznih ljudi, mu pač ni ušlo nenavadno čudno dejstvo, da imajo mnogi za črno, kar se zdi drugim belo, da je to ali ono prvemu zelo v kvar, drugemu pa prav isto v največji prid. Ta najde povsod cvetlice, ki mu ponujajo med, oni pa nikjer nobene.

Sevé je to zelo odvisno od značaja. Ta je kolerik in gre — da govorimo v podobi — v svoji samozavesti preko trupel; nenavadno je preudaren in to mu imenitno služi, da se z vsako stvarjo kar najbolj okoristi. Poglejmo pa ob njem melanholika, ki se mora bojevati s prav istimi težavami in ima z druge strani iste pripomočke! Že kar spočetka bo gledal svoj položaj v čisto drugi luči. Med tem ko kolerik brž najde primerna sredstva, da z njimi doseže svoj cilj, bo ta preudarjal in pretehtaval tako dolgo, da bo zgubil pregled, da bo za delo določeni čas potekel in da bo že moral misliti na kaj drugega.

Tako se onemu vse posreči, vse mu gre po godu, ta revež pa ima smolo in vse se mu spakedra. Morda dopušča Bog tu na zemlji, da raste takšno drevo in sili s svojim vrhom v nebo, drugo pa da hira. S tem pa ni rečeno, da bo tudi na onem svetu tako. Bog pozna za vse le eno merilo, ob sebi umevno pa je, da to merilo upošteva nadarjenost posameznika. Tudi za svetost pozna Bog le eno merilo. Če kdo z lahkoto prebrede vse težave, s tem še ni upognil svojega napuha. In če je kdo bolj nagnjen k pobožnosti, se s tem še ni dokopal do popolne predaje in do otroškega zaupanja. Vsak naj se kaže, kakršen je, vsak naj se nauči izrabiti vsako priliko — srkati med iz vsake cvetlice.

Kako naj torej človek vse, kar ga zadene, izrabi svoji duši v prid? Kako naj človek najde cvetje in kako se naj z njim okoristi? Po našem mnenju ne gre zdaj le za to, ali doživljamo v religioznem življenju uspehe, ki jih z veseljem beležimo; gre marveč za to, da soglašamo z božjo voljo in da z vso dušo hitimo za našim božjim Zveličarjem. Saj navadno je tako, da tisti, ki misli, da napreduje, nazaduje, in sicer iz čisto preprostega razloga: preslepiti se da napačnim naočnikom samoljubja, ki se lahko kaže v stanovskem ali redovnem napuhu itd. Narobe pa se najbolj bližajo cilju oni, ki se jim zdi ta cilj vedno bolj vzvišen in vedno bolj oddaljen od njih, ker se mu bližajo v ponižnosti. Popolnoma napačno je, če iščeš v sebi zatrdno merilo za svoj napredek v popolnosti. Edino, kar je mogoče nadzorovati, je osebno prizadevanje in samopremagovanje v molitvi, pri delu in v trpljenju.

Iz vsakega cveta srkati med — to se v našem primeru pravi: skrbno si prizadevaj, da iz vsake stvari kaj pridobiš za Boga in za dušo. Kdor pa hoče kaj doseči, je samo po sebi umevno, da mora rabiti primerna sredstva in se ne sme zbiti, čeprav si s tem nalaga zelo težka bremena. Čebele, ki grade in ohranjajo svojo hišo, daleč naokrog iščejo cvetni prah, ki ga za to potrebujejo, in jih ni nobenega dela strah.

Tako mora tudi duša, ki hoče srkati med iz vsake cvetke, vedno imeti svoj cilj pred očmi. Bog ji mora biti več kot vse drugo. On edini ima pravico do vsega našega srca, do vsega našega hotenja in do vseh naših moči. Le v njem najdemo mir in pokoj in vso srečo sedaj in v večnosti. On sam je najvišja popolnost, ljubezen in lepota. On sam je naš stvarnik in zapovednik. Zelo mnogo duš ne more srkati iz vsakega cveta medu; nekatere le iz malokaterega ali celo iz nobenega, ker si niso pribojevale

prostosti božjih otrok, ker niso vseh svojih dušnih in telesnih zmožnosti usmerile v Boga kot svoj najvišji in zadnji cilj, ker so poleg Boga imele druge ideale, ker so služile tujim bogovom. Zapletle so se v zanke samoljubja in navezale so se na stvari. Ne poznajo dušnega plemstva, ki dviga človeka nad zemske stvari; če ga pa poznajo, ga ne goje. Pač malo jih je, ki bi jim bil Bog vse, premnogo pa, ki jim ni. In samo on ima pravico, da nam je vse.

To je vzrok, zakaj take duše sredstev, ki vodijo k cilju, ne pojmujejo prav. Take duše so razdeljene, razsekane. Zdaj iščejo to, zdaj ono in temu primerno izbirajo in spreminjajo sredstva. Kako vse drugače bi bilo, če bi vse svoje prizadevanje usmerile v Boga! Potem bi vedele, da je vse, kar ni On sam, določeno za to, da vodi k Njemu. Če je Bog sam naš zadnji cilj, potem je vse drugo le sredstvo, da dospemo k Bogu. Tako je z bogastvom in revščino, z zdravjem in boleznijo, z ugledom in zaničevanjem in z vsemi podobnimi nasprotji. Tako dosežemo skoraj neomejeno izbiro sredstev, cvetic, iz katerih moremo srkati med. Če se povzpnejo tako visoko, da je Bog nujno naša največja dobrina, potem bomo tudi z jasnim očesom gledali na vse, kar nas vodi k njemu. To je bogastvo duše, ki ne hrepeni po ničemer, razen po samem Bogu. Vse drugo ji je dano v roke, ji je na razpolago, ji je pokorno. Nikoli ji ni težko v vsaki cvetlici najti med.

Dosti ljudi je, ki so že po rojstvu nagnjeni k premišljevanju in so verno vzgojeni. Tem je pogovor z Bogom zelo prijetno opravilo. Delj časa že uživajo notranji in zunanji mir, ki je potreben, da se poglobijo v verske skrivnosti. Pa se njih življenjske razmere tako spremenijo, da jih od zgodnjega jutra do poznega večera more skrbti in delo. Njih služba je postala težja, nadur ni konca, doma pa leži bolnik, ki bi ga bilo treba zelo skrbno negovati. In tudi v denarnih razmerah je mnogo slabše; tam, kjer je prej vladala prijetna domačnost, je zdaj ravno narobe. In notranjost, ki je do zdaj cvetela, žal le prečesto ovne. Zakaj? Zato, ker duše niso ukoreninjene v Bogu, ker niso zadosti skrbne, da bi bil Bog njih oporišče. Če se pridružijo še notranje težave, kakor suhota, neutolažljivost (obupnost), skušnjave, potem opuste tudi molitev.

Edinstveni užitek, ki je potekal iz občevanja z Bogom, popolnoma zgine, na njegovo mesto stopi zoprnost, da ne rečemo še kaj več. Tako se človek zaplete v velike težave in si ne ve iz njih pomoči. Je pač napačno pojmoval vero. Zato ni spoznal, da je nje najvišja in zadnja naloga, da smo zedinjeni s sveto voljo božjo. Mislil je, da je pomembno le to, kar je njemu po godu, in to je bil ravno tisti mir in tisto uživanje, ki mu ga je nudilo občevanje z Bogom.

Če v starih cveticah ni več medu, se je treba obrniti k novim. Naučijo se ljubiti Boga in mu služiti, tudi če se je okoli tebe vse spremenilo. — Včasih si ves dan tako zaposlen, da se komaj zbereš za en očenaš. Toda nihče ti ne brani, da rečeš vsako uro: Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. V tem je zatajevanje samega sebe in zaupanje, ki vodi v popolnost.

Lahko pa ta primer obrnemo. Mislimo si duhovnika ali redovnico ali očeta ali mater z družino. Dolga leta so dolžnosti njih stanu terjale, da so pridno delali od jutra do večera. Pa pride silovit preobrat, ki jih zdaj obsodi k velikemu miru. Tudi ti se morajo sprijazniti s stvarmi, kakršne so, in iz novih razmer kovati kapital za slavo božjo in lastno dušno zveličanje. Marsikdo se zelo boji starosti, češ, starost me obsodi v brezdelje. Toda ta sprememba je za res težka le za one, ki so se popolnoma predali zunanjemu delovanju in se niso naučili, da bi poleg zunanjega dela gojili tudi notranje. Kdor o pravem času goji notranjost, ga bo izkušnja

počila, da bo srečen, čeprav se mu vse drugo izmuzne; ne bo mu treba trpeti pomanjkanja medenih cvetlic.

Naše življenje se lahko premnogokrat spremeni. Toda vedno pomislimo, da nam Bog vsakokrat nudi prav tista sredstva, s katerimi najlažje dosežemo Njega, ki je naš cilj. Zato ravnamo pametno in modro, če se kar moč osvobodimo vseh stvari, ki niso Bog, vse pa, kar nam pošilja božja previdnost, sprejmemo, da se poboljšamo in posvetimo. Seveda je zato treba nenavadno širokega pogleda in enako močne volje. Res, po naravi ne bi bogastva in revščine, zdravja in bolezni enako vrednotili. To, kar prija zemskemu človeku, bi radi tudi, ko občujemo z Bogom ali ko vršimo delo, ki je vsakemu od nas naloženo. Mislimo, da moramo sami določiti, kaj je dobro in koristno — pa ne moremo.

Le Bog sam nas more voditi po pravem potu, če se mu damo voditi. Vedno nam ponuja cvetja, da moremo iz njega srkati med, vedno izbere to, kar potrebujemo. Često pa dopusti, da sami odločamo. Za marsikoga je to najtežje. Stokrat rajši bi sprejel to, kar bi mu poslala božja previdnost. Toda razume se samo ob sebi, da se tudi v tem podvrzimo božji volji. Če naj sami izbiramo cvetice, se tej izbiri ne smemo odtegniti. In prav skrbno pazimo, da bomo ravnali tako, da bo Bogu všeč.

Pri Bogu ni nobene šablone (Bog ne meri vedno po enem kopitu). Kar je danes komu v korist, mu bo morda jutri v škodo. In kar je bilo za drugega prej nevarno, mu je danes v dobiček. Bil je kdo bogat, pa je obubožal. Bog je dopustil, da se mu je vse odvzelo. S tem ni rečeno, da ni dobrin tega sveta prav uporabljal. To je le dokaz, da je zdaj zanj gotovo boljše, da je ubog. Bog ga je prej obdaril z bogastvom, da bi bilo njegovi duši v dobiček, zdaj pa ga je postavil v revščino, da bi mu bilo tudi to v korist. S tem je povedano, kaj je dolžnost duše v tem primeru. Pri drugem je obratno: prej je bil ubog, zdaj je bogat. Če je človek res pred Bogom pošten, je smisel takega preobrata ta-le: prej je bila zanj revščina najkoristnejša in v njej je tako dozorel, da bo zdaj bogastvo pravilno porabljal. Ta je imel prej mnogo dobrih prijateljev, zdaj pa je čisto sam. Dokler mu je bilo treba pomoči in opore, da je versko in нравno napredoval, so mu bili dani, zdaj ga hoče Bog samo zase. Drugi je bil prej sam in zapuščen, seveda le iz tega razloga, da se utrdi v Bogu. Zdaj stegajo mnogi svoje roke k njemu, da bi bilo njemu in drugim v prid.

Takih primerov bi mogli še mnogo navesti in s tem pokazati, da morajo ljudje, kakor so že sami različni, čisto različne poti ubrati. Naj se ne brigajo za cvetice, iz katerih drugi srkajo med, naj imajo rajši skrb za lastno cvetje, da si iz njega pridobe kar največ mogoče. Pač se jim bodo včasih tuje cvetlice videle lepše in večje od njihovih, toda to je le prevara. Nikjer ne bi našli toliko kakor v tistih, ki so zanje določene. To je tisti veliki pogrešek, ki ga marsikdo stori — najsi iz omejenosti, ozkosrčnosti, nevoščljivosti ali samoljubja: vedno gledajo le na druge, ne pa nase. In vendar so pota, po katerih vodi Bog ljudi k sebi, najmanj tako različna kakor človeški obrazi.

Božja volja se nam razodeva v božjih in cerkvenih zapovedih. V teh splošnih mejah, ki veljajo za vse, je nešteto možnosti za posameznika. Gotovo zadeneš tu na vprašanja, ki nanje ni vedno lahko odgovoriti. Nekdo kar tone v bogastvu in ga pošteno izrabi — pravi otrok tega sveta. Toda še vedno o pravem času najde moč ali bolje rečeno milost, da se ogne velikega greha. Ali: zgodi se, da kako dekle misli le na gizdavost, kar je v splošnem brez dvoma zelo nevarno; toda vedno se srečno izmuzne mimo najnevarnejših kleči. Od koga drugega pa Bog že v začetku terja odpoved: daj vse ali nič. Kdo izmed nas revnih umrljivih ljudi bi

mogel izslediti zadnje razloge za tako različno ravnanje? Dušni voditelj pač vidi, da prizadene temu neprecenljivo škodo, kar na onega že leta vpliva, ne da bi ga odtegnilo prijateljstvu z Bogom.

Razume se, da gre pri množici predvsem za to, da spolnjuje božje zapovedi in dolžnosti svojega stanu, in gotovo je tu že dovolj prilik za žrtve in premagovanje samega sebe. Toda napačno bi bilo, če se ne bi brigali za to, kar je vsaki duši posebej ukazano. Če to opustimo, se zelo lahko porušijo meje, ki jih stavijo božje in cerkvene zapovedi. V novejšem času se — hvala Bogu — vedno bolj širi spoznanje, da je dušeslovje za vero skoraj enako pomembno kot moralka. Zlasti v ascetiki in mistiki napredek brez psihologije ni mogoč. Kakor že preudarjamo, vedno pridemo do zaključka, naj se vsak nauči, da bo nabiral med iz vseh cvetic, toda v mejah, ki jih je Bog postavil. Tedaj bomo prejeli milost, da bo duša našla svojo hrano in bo rasla in uspevala.

Iz tega ne smemo sklepati, da bo premalo cvetic, ki bi iz njih srkali med. Bog deli milost v mnogo večji meri kot dobrine tega sveta in naravne zaklade. Da se o tem prepričamo, je treba pomisliti le na trpljenje Kristusovo in na vrednost neumrjoče duše. Koliko bolj bo sveti Duh obdaril tiste, ki iščejo, kar je Bogu po volji, kar je koristno njih duši! Vedno imejmo Boga, naš zadnji cilj, pred očmi, z vso skrbjo spolnjujmo božjo voljo, in naše obzorje se bo razširilo, vedno več in vedno dragocenejših milosti bomo prejeli — polno nebeških, medu bogatih rož.

P. INGBERT NAAB O. M. CAP. — P. MARKO FIŠER O. M. CAP.:

Božji služabnik dr. p. Viktricij Weiss

(Nadaljevanje.)

Blažena smrt — Prenos trupa — Čudovita uslišanja

Prišel je čas, da je ljubi Bog p. Viktricija k sebi poklical, rešil zemeljskega trpljenja in nagradil za vsa dobra dela in čednostno življenje. Ob koncu julija ali v začetku avgusta 1924 so že mislili njegovi redovni sobratje, da se mu je približala zadnja ura. Njegov spovednik p. Simpert ga je opozoril na prejem sv. zakramentov za umirajoče. Z največjim veseljem in brez strahu je v to privolil ter jih z veliko pobožnostjo prejel, obnovil redovne obljube ter po hvalevredni redovni navadi izročil vse predmete, ki jih je imel v celici, v roke svojega patra gvardijana. A glej, njegov položaj se je zboljšal — vsaj za nekoliko časa. Zopet je začel hoditi k skupnim kornim molitvam. Spet je maševal, čeravno z veliko težavo, in sicer do 3. oktobra, ki je bil ravno prvi petek v mesecu. Tedaj pa bolniški brat sporoči patru gvardijanu, da so moči p. Viktricija do skrajnosti izčrpane. Hišni zdravnik mu zabrani maševati, česar bi itak ne mogel več. Dne 4. oktobra se je še potrudil, da je v domači kapelici opravil pobožnost sv. križevega pota. V soboto, nedeljo, ponedeljek je prosil bolniškega brata, naj ga spremlja v kapelico k sv. obhajilu.

V torek so se že prikazala znamenja bližnje smrti. Čuti so odpovedali, jezik enako. Nekaj bi bil še rad povedal, a ni mogel. V sredo popoldne so bratje v cerkvi molili sv. rožni venec in oficij — duhovne molitve. Med tem je proti koncu mirno v Gospodu zaspal ter izročil dušo svojemu Stvarniku 8. oktobra 1924. Truplo rajnega so položili na oder v samostanski govorilnici, kjer je toliko duš nekdanj potolažil. Polno ljudstva ga je prihajalo kropit. Polagali so nanj rožne vence, podobice v spomin. Neki duhovnik Obermeier pripoveduje: »Nepozabljiv mi je ostal v spo-

minu vtis, ki sem ga dobil ob prvem pogledu na mrtvega p. Viktricija. Nič mrtvaškega nisem opazil na njem, pač pa neko skrivnostno poveljčanje. Tako lep in častitljiv se mi je zdel mrlič, da me je takoj obšla misel: Za njegovo dušo pač ni treba moliti. In te misli se še do danes nisem oprostil.« Enakega prepričanja so bili tudi drugi. K pogrebu se je zbrala izredno velika množica vernikov od vseh strani. Tudi prevzvišeni škof iz

Grob p. Viktricija

Regensburga, dr. Anton pl. Henle, se je udeležil pogreba, da izkaže zadnjo čast svojemu prijatelju. Čeravno ni navada, da bi se na grobu rajnih kapucinov vršili grobni nagovori, se je vendar poslovil prevzvišeni nadpastir škofije od preminulega p. Viktricija s prekrasnim govorom, ki se glasi: »Pred šestimi meseci sem zadnjič gledal v slepo oko rajnega p. Viktricija. Že takrat sem slutil, da ga najbrž ne bom več našel med živimi. Trideset let naju je vezala prijetna in sladka vez prijateljstva. Od takrat, ko sem se seznanil z njim do sedaj, sva si bila v nepretrgani zvezi bodisi ustno, ali pa pismeno. Čudno čustvo me danes obhaja, prečastiti gospodje. Zdi se mi, da ne morem z a n j moliti. Nekaj me sili,

naj se mu v molitvi priporočim. Zato si ne morem kaj, da ne bi čestital bavarski kapucinski provinciji, ker ima v nebesih s smrtjo p. Viktricija neprecenljivo dragotino, biser. Zahvalimo Boga, ki je rajnemu na zemlji podelil toliko milosti in blagoslova ter globoke učenosti. S svojo ponižnostjo je p. Viktricij te darove skrival, — a vendar so močno izžarevali od njega, kakor hitro se je kdo z njim spustil v pogovor o raznih bogoslovnih znanostih. Ljubeznivi, v duhu svetosti umrli p. Viktricij naj nam izprosi blagoslova, pomoči v sedanjih težavnih, kritičnih časih. Naj bo svojim duhovnim sinovom in sobratom mogočen priprošnjik. Saj je vendar tako pristrčno ljubil svoj red, kakor malokdo drugi. Prepričan sem, da on danes moli za vas kapucine in vaše potrebe. Prepričan sem, da moli tudi za regensburško škofijo, kateri je bil zvesto vdan. Gotovo moli tudi za Bilsbiburg, kjer je tako zelo želel preživeti zadnja leta. Ljubi Bog je uslišal njegovo prošnjo. Iz hvaležnosti moli za ta kraj. Prepričan sem, da bo služabnik božji v nebesih Boga prosil za vse potrebe sv. katoliške Cerkve in svetega Očeta. Naš čas ni z rožicami posut. Naloge katoliške Cerkve so vedno težavnejše. Ne spadam k številu niti malih prerokov in nočem kot tak veljati, a vendar rečem: Še nikdar nismo stali pred tako zagonetno prihodnostjo kakor sedaj. Mnogokrat me vprašujejo: Kaj neki bo prinesla prihodnost. A jaz ne morem dati pravega odgovora. Pred temno prihodnostjo stojimo. Upati smemo, da bomo imeli v rajnem p. Viktriciju priprošnjika, ki nam bo pomagal iz skrbi in težav. — Samo eno še želim in prosim: Skrbite vi njegovi sobratje, da ne bo spomin tako svetega moža zabrisan v ljudstvu. Poživljajte, ogrevajte v srečo ljudstva ljubezen do svojega sobrata. Zgoditi se zna, da bomo morali prej ali slej pričevati za njegova blaga dela in sveto življenje. Čutim, da nam je nebo dalo novega svetnika. Zato kličem: Dragi, ljubi, blagi in sveti prijatelj, prosi zame, za mojo škofijo, za vesoljno Cerkev, za ves svoj red in za Bilsburg. »Dragocena je smrt pravičnih pred očmi Gospodovimi,« pravi sv. pismo. »Ta misel me danes spremlja pri tem svetem opraviilu.«

S tem se je končala pogrebna slovesnost. Telo p. Viktricija so najprej pokopali na kapucinskem pokopališču, ograjenem od samostanskega obzidja. Umevno je, da je bil dostop h grobu otežkočen svetnim ljudem, ženskemu spolu pa sploh prepovedan. Zato so se kmalu obrnili verniki do samostanskega predstojništva s prošnjo, naj bi se truplo rajnega preneslo v cerkev in tam pokopalo, da bi ga lahko vsi obiskovali in se mu priporočali. Tri leta pozneje je cerkvena oblast to dovolila. Dne 19. oktobra 1927 proti večeru so se zbrali razni cerkveni zastopniki in kompetentna komisija h grobu rajnega, kjer so odprli grobnico, dvignili krsto in jo prenesli v cerkev. Čeravno so hoteli to slavnost tajno izvršiti, je vendar ljudstvo za njo zvedelo. Zbralo se je lepo število vernikov, ki so nesli goreče sveče ob strani v sprevodu. Duhovščina pa je opravljala svete molitve. V cerkvi so bili že prej pripravili lepo grobnico, v katero so položili služabnika božjega. Na grob pa so pritrdili marmornato ploščo z napisom:

»Tukaj počiva v miru Gospodovem p. Viktricij Weiss, eksprovincijal bavarške kapucinske provincije, ki je umrl v sluhu svetosti dne 8. oktobra 1924 v samostanu Marija Pomagaj v Bilsbiburgu. Dne 19. oktobra 1927 so bili njegovi zemeljski ostanki na splošno željo ljudstva in z dovoljenjem regensburškega škofa semkaj preneseni.«

Čudovita uslišanja — Sklep

Kmalu po smrti p. Viktricija je med ljudstvom zavladalo splošno mnenje: p. Viktricij je svetnik. Začeli so ga klicati na pomoč v sili in

težavah. Posebno je začelo rasti zaupanje vanj, odkar je bilo njegovo telo prenešeno v cerkev. Okoli njegovega groba se je zgrinjalo vedno več ljudi, od katerih so mnogi zatrjevali, da so bile uslišane njihove prošnje. Med drugimi čudovitimi uslišanji bomo navedli samo dva primera. Opomnimo pa, da Cerkev jih še ni preiskala. Imajo torej za sedaj še samo človeško verodostojnost. Prvi primer: P. Ingbert Naab, kapucin, ki je spisal življenje božjega služabnika v nemškem jeziku, je bil po zaupanju vanj čudovito ozdravljen. P. Ingbert je že od mladosti bolehal. V višji gimnaziji je večkrat obolel. Vendar pa je bil sprejet v kapucinski red. Tudi v samostanu je od časa do časa obolel na želodcu in v žolču. Po močnih napadih se je pridružila še zlatenica. Pozneje se je njegovo zdravstveno stanje včasih zboljšalo, a spet poslabšalo. Zdravnik je ugotovil, da ima bolnik želodčne tvore, ki zapirajo izhod iz želodeca. Skušal je bolniku odpomoči, kolikor je mogel. Vendar je položaj postajal vedno opasnější. Drugi zdravnik se je po preiskavi izrazil: »Navadno sledi pri taki bolezni v osmih dneh — smrt.« A to se ni zgodilo. Moral pa je v bolnišnico. Pred odhodom je rekel predniku dijaške kongregacije: »Jutri bom ozdravel. P. Viktricij mi bo pomagal.« V bolnišnici so ga dejali najprej na roentgenovo razsvetljavo in dognali res precejšnjo oteklino, kakor prej rečeno. Operirati si ga niso upali radi slabosti. Zdravniki so še malo počakali. P. Ingbert pa je trdno zaupal, da bo ozdravel. In čudno, ko so mu zdravniki v drugič isti dan razsvetljevali želodec, so dognali, da je oteklina izginila. Tudi mrzlica ga je popustila. Zopet je dobil tek do jedi. Drugi dan je zavžil popolnoma normalno količino hrane, kakor drugi zdravi ljudje. Osem dni po prihodu v bolnišnico jo je zapustil popolnoma zdrav. Čez dva dni se je že udeležil velikega dijaškega taborjenja v Pasavi, kjer je bilo zbranih okoli 700 dijakov. Vodil je razna posvetovanja in končno še imel sklepni govor — in to s prav močnim glasom. Moči so se mu vidno vračale. Od takrat se počuti zdravega.

Drugi primer: Brat Alfred, kapucinski novinec v bavarski provinci, je l. 1923. v prvem polletju novicijata obolel, in sicer na obeh kolenih. Ni mogel več hoditi, ne stati, ne klečati. Vsa razna zdravilna sredstva so bila zaman. Dvakrat se je moral podvreči operaciji, a brezuspešno. Bolečine so ga mučile podnevi in ponoči. Po sedemmesečnem zdravljenju se je stanje v toliko zboljšalo, da je 8 dni lahko hodil. A zopet se je povrnilo prejšnje bolešno stanje. Nič več ni mogel iz postelje. On in sobratje začnejo opravljati devetdnevno v čast sv. Konradu Parzham-skemu. Obenem so se priporočali tudi služabniku božjemu p. Viktriciju. Delo ozdravljenja pa se zdi, da je ta dovršil. Malo pred koncem devetdnevne pride neki pater kapucin iz Regensburga in obiše bolnika, ga vzpodbuja k zaupanju na p. Viktricija. Nato položi bolniku na bolni kolena rokopis duhovnih vaj od p. Viktricija, moli tri zdravamarije ter mu podeli mašniški blagoslov. Ko so odvzeli rokopis s kolen ni čutil bolnik nobenih bolečin več. Z nepopisnim veseljem hiti brat Alfred k patru, ki je bil učitelj novincev in mu ves iz sebe pripoveduje o čudežnem ozdravljenju. Od takrat lahko hodi, stoji in kleči. Bolezen se ni več povrnila.

Končamo. Spremljali smo p. Viktricija skozi njegovo čednostno življenje. Gledali smo ga v mladosti, kako resno si je prizadeval pobožno živeti, kako skrbno je poslušal glas božji, ki ga je najprej klical v svetni duhovski stan, nato pa v zatišje redovnega kapucinskega življenja. Videli smo, kako skrbno si je prizadeval za svetost in popolnost. Prepričali smo se, da je bil res pravi, zgleden, čednosten redovnik, goreč pa tudi za zveličanje duš. Prepričali smo se, kako visoko stopnjo je v tem oziru

dosegel. To pa zato, ker je pridno sodeloval z milostjo božjo. Po njegovem zgledu ljubimo tudi mi notranje, duhovno življenje, vsak v svojem stanu. Vadimo se zlasti v tem, da bomo živeli v pričujočnosti božji. Služabnik božji! Ozri se na nas iz nebes. Priporočaj nas Bogu, Mariji Devici in sv. Frančišku Asiškemu, da tudi mi dospemo tja, kjer ti uživaš plačilo. Amen.

Opomba. Predpriprave za proglašenje p. Viktricija blaženim so že v teku. Upamo, da bo kmalu zamogla bavarska kapucinska provincija poleg sv. Konrada Parzhamskega postaviti na oltarje tudi še p. Viktricija.

V katakombah.

Kot poroča neki ameriški časnikar, se je v Mehiki razvilo pravo katakombsko življenje. Iz katakomb ven se žrtvuje okoli trideset tisoč žena in deklet v največji tajnosti za pouk v krščanskem nauku. Samo nekaterim osebam so znana skrivališča duhovnikov. Poslanci hodijo semtertja od duhovnika in ljudstva, ki hrepeni po Bogu. Iz skrivališč roma Jezus v sv. Hostiji v privatne hiše, kjer najde za siromašen tabernakelj kako omaro ali odprtino v steni. Hrepeneje po evharističnem Zveličarju premaga vse grožnje in zvižace sovražnikov božjih, ki imajo v rokah oblast. Samo v eni mehiški državi je bilo na tak način v enem mesecu podeljenih 40.000 sv. obhajil. Bog bo zvestobo svojih otrok bogato blagoslovil in bo njihove molitve uslišal. Zopet bo iz katakomb vstala cerkev Kristusova.

Pokazali so se može.

V Philadelphiji, milijonskem mestu Pensilvanije v severni Ameriki, je imelo okoli 5000 policajev in gasilcev svojo letno proslavo. Slovesnost so zopet letos pričeli v enem najlepših parkov in sicer s slovesno

službo božjo in skupnim sv. obhajilom. Trideset tisoč ljudi se je udeležilo slovesnosti in vsi so bili razumljivo globoko ganjeni. Službo božjo jim je opravil sam nadškof in kardinal. — Zanimivo bi bilo, kaj bi rekla naša javnost v »katoliški deželi«, če bi kdo začel ali vsaj poskušal organizirati kaj podobnega.

Praktičen apostolat —
prava katoliška akcija.

V ameriški škofiji Mobile so ustanovili posebno društvo, čigar glavni cilj je odpadle katoličane pripeljati nazaj v naročje katoliške cerkve. V najkrajšem času je to društvo izvršilo plemeniti apostolat nad 853 bivšimi katoličani, ki jih je pripeljalo v senco drevesa Kristusove cerkve. Popravljenih je bilo na stotine mešanih in civilnih zakonov. — Nekaj takega bi bilo živo potrebno po naših mestih. Katoliška akcija, to je tvoj program!

Verujem tudi kot znanstvenik.

Marconi, iznajditelj brezžičnega brzojava in eden najuspešnejših raziskovalcev na polju radijskih valov, je nedavno izjavil časnikarjem sle-

deče: »Znanost ne more vsega razjasniti, predvsem ne največje skrivnosti človeškega postanka in bivanja. Kaj smo in kdo? Odkod pridemo? Kako stopimo v življenje. Odkar je začel človek misliti, se je vrgel na ta vprašanja in vendar so na potu znanosti nerešena. S ponosom torej izjavljam, da verujem. Verujem v moč molitve. V to verujem ne samo kot katoličan, temveč verujem tudi kot znanstvenik.«

Krstni list namesto potnega lista.

Na Kitajskem postaja vedno bolj domač običaj, da Kitajci, kadar gredo na potovanje, vzamejo s seboj krstni list, ki jim ga naredi duhovnik-misionar. Poleg tega duhovnik potniku izroči pisano potrdilo, da je nosilec listine praktičen katoličan, ki lahko v vsakem tujem misijonu prejema sv. zakramente. Oficirji in uradniki radi priznavajo krstni list in to potrjuje kot zadosten dokaz, da nimajo opraviti z banditi in prekucni ali komunisti, kar je na Kitajskem, kot danes v Španiji, precej isto. V naši stari, skozi stoletja katoliški Evropi, pa krstni list že dolgo nima več tega pomena in te važnosti. Pri prvih kristjanjih v starem Rimu, kot v današnjih misijskih deželah, pa je skoraj isto: katoličan in zanesljiv človek. Jezove proti komunizmu more postaviti uspešno edino praktično katoličanstvo.

Svojega brata nesem.

Mala deklica je pestovala svojega mlajšega brata. Mimo nje pride človek, ki jo pomiluje: »Težko breme nosiš, dekle.« Deklica pa odgovori skoraj vznemirjena: »Ne nosim teškega bremena — jaz nosim svojega brata!« Vsi bi morali na to misliti, da bi tudi nosili in prenašali svojega brata v Kristusu. Kako drugačno lice bi imel svet, če bi to prenašanje vzeli in občutili kot milostni dar božji.

Katoliški tisk na Kitajskem.

Pred nekako 60 leti je izšel na Kitajskem prvi katoliški list. Danes jih izhaja 115. Trije med njimi so

dnevniki. Večina jih ima strogo katoliški značaj. Poseben ženski list imajo tudi katoliške Kitajke. Razveseljivo dejstvo. Pri nas smo glede katoliškega oziroma protikatoliškega tiska preveč popustljivi. Zato pa ne vemo, koga naj še štejemo med katoličane. Brezverski časopis je pač legitimacija za brezverca, verski časopis pa izpričevalo za dobrega vernika.

Frančiškanski tisk na svetovni razstavi v Rimu.

Za obsežno in komaj dovolj visoko cenjeno delo frančiškanov na polju časnikarstva in pisateljskega udejstvovanja priča tudi izredno veliko število periodičnih listov tednikov, mesečnikov, četrtnikov v vseh panogah. V celoti izhaja v francoščini 32 časopisov, v nemščini 48, v italijanščini 87, v španščini 47, v portugalsščini 3, v angleščini 19, v holandsščini 21, v poljščini 8, v češkem in slovaškem jeziku 7, v slovenščini 3, v hrvaščini 10, v madjarščini 9, v albanščini 3, v kitajščini 1, v latinščini 5. Vse to ogromno število časopisov izdajajo in pišejo frančiškani. Izmed navedenih časopisov jih je 15 čisto znanstvenih revij bogoslovne in modroslovne vsebine, 7 revij skrbi za praktično teološke zadeve in za notranje poglobljenje redovnega in svetnega duhovništva. 19 revij skrbi izključno za religiozno kulturo. 157 mesečnikov v navedenih jezikih pa izhaja po vsem svetu za široke plasti ljudstva in navaja sto in sto tisoče k urejenemu notranjemu življenju. — Oficijelni list, kjer se službeno poroča o delovanju reda po vseh petih delih sveta, izhaja v Rimu in nosi ime: *Acta Ordinis Fratrum Minorum* — Dejanja reda manjših bratov. Že ta kratek pregled nudi sliko ogromnega dela, ki ga vrše frančiškani v službi vere in cerkve. Koliko je pri tem prečutih noči, koliko duševnega in telesnega napora, to ve le dobri Bog. Zato je prav, da se tuintam naši čitatelji spomnijo tudi vseh onih, ki so pisali in delali in še delajo in pišejo za naše liste. R.

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Vrednost samospoznanja

Ali veste, otroci, katera je najbolj nepoznana zemljina sveta? Afrika? Ne, Afriko so zdaj že na vse strani raziskali smeli potniki. Samo oglejte si kdaj novi zemljevid Afrike. Težko da bi še dobili prazno mesto. Vse-povsod so začrtali jezera, gorovje in reke, poznajo ljudstva — da, v načrtu je že gradnja velike železnice po vsej celinii.

Ne, najbolj neraziskana zemljina je človeško srce. Laže je priti ob Nilu do njegovega izvirk — čeprav so za to rabili nad tisoč let —, kakor na dnu srca zaslediti, kje je izvor človeškemu dejanju. Zakaj neki? Prav za prav bi morali misliti, da je narobe. Zakaj da spoznamo, kaj je bil povod kakemu dejanju, je vendar zadosti, da vprašamo sami sebe in se zato ni treba boriti z divjimi plemeni ali delati utrudljive pohode v žareči sončni pripeki. Kakšne neki pa so prav za prav neprehodne ovire, ki naletimo nanje pri raziskovanju lastne notranjosti? Če vas zalotijo kdaj, recimo, pri neresnici in vprašajo, zakaj ste lagali — ali boste vedeli za pravi izvor? In zakaj ne? Vidite, kako malo še poznate svojo temno zemljino, sicer bi mi lahko takoj povedali. Ni res, bojimo se odkritij pri samem sebi, srečali ne bi radi nobenih grdih lastnosti in zato se nismo nikoli resno odpravili na raziskovanje. Celo najsmelejšega odkritelja, ki se ne straši leva in ne ljudožrcev, navdaja neka čudna bojazen, da bo prodril nekoč do virov svojega lastnega dela. Srčno rad bi verjel, da dela vse zgolj iz ljubezni do človeštva in da prav nič ne misli nase — če bi se pa natančno opazoval, bi nemara lahko odkril, da večino njegovih dejanj rodi slavo-hlepie in da gre mnogo drugih samo na rovaš pustolovske žilice ter da je prava ljubezen nemara le prav nezatna vodica, ki spotoma curlja v glavne vrelce in v njih izgine. Ali pa ni popolnoma vseeno, kakšni so vi ri njegovemu delu? Glavno se zdi vendar, da stori kaj velikega in koristnega. Kaj mislite? Ali ni čisto vseeno, kdo žene lokomotivo, para ali elektrika, — toda mislite si, da je kakšna druga gonilna sila, ki ji še niso kos in ki med potjo povzroča eksplozije in raznese ves vlak — je li potem tudi vseeno, kakšno silo izberemo? Popolnoma isto je pa, če človeka žene slavo-hlepie in pustolovstvo. Nekaj časa opravlja nemara velike in koristne reči. Toda nikoli nisi v gotovosti, kako brž ugonobi sebe in vse, ki se mu zaupajo. Zakaj hrepenenje po slavi in pustolovinah je čedalje bolj neugnano, čim več dobi

hrane, in le prekmalu zadobi premoč nad človekovo vestjo in njegovo ljubeznijo do resnice — in tedaj je izgubljen. Ravno zato je pa tako neskončno važno, da spoznaš samega sebe, da o pravem času odkriješ vse, kar hoče v srcu pognati korenine in človeka zaslužniti. Saj veste, da strupene gobe uspevajo v gozdu najbolje povsod tam, kamor ne prodre sončna svetloba. Tako je tudi s strupenimi gobami v človeškem srcu. Bujno uspevajo, kamor nikoli ne posveti luč samospoznanja. Vaši starši opazijo vaša slaba nagnjenja stoprav, ko so se le-ta po večini že tako razrasla, da jih je komaj še mogoče iztrebiti — vi sami pa lahko spoznate rastlinje, kakor hitro razvije svoje prve drobne poganjke v vašem srcu. Pomislite le, da bi marsikakšnega raka lahko operirali, če bi odkrili zlo, dokler gre šele za majhen izrastek v notranjosti — na žalost pa ga večinoma vidijo šele, ko je zastrupljenega že precej staničja in je okuženo vse telo.

Največja ovira za samospoznanje je pač naša želja; da se sami z nečim slepimo in to vrh tega še verjamemo. Vsak človek bi rad spoštoval samega sebe in se zato boji svoje lastne slabosti in smešnosti označiti s pravim imenom. »Oh, saj ta stori vse le iz ničemurnosti,« tako brž rečemo o kom drugem — toda če sami kaj storimo iz gole ničemurnosti in slavo-hlepja in težnje, da bi postali znani, si radi dopovedujemo, da smo storili vse zgolj iz plemenitih nagibov. Kakor zavarujejo rastline posebne varnostne naprave zoper požrešnost polžev in zoper gosenice, tako si ljudje ustvarijo varnostno misel, da storjeno sami pred sabo olepšajo in opravičijo. Če je bil kdo pozabljen ali neustrežljiv, pravijo: »Nisem utegnil,« in verjamejo to celo sami. Če kdo svoji mlajši sestri iz gole požrešnosti poje kolač, ki ga je dobila za rojstni dan, pravi nato: »Hotel sem preprečiti, da bi si ne pokvarila želodca.«

»Prevzetnost hodi pred padcem,« pravi pregovor. Še zanesljiveje lahko rečemo: Laganje samemu sebi hodi pred padcem. Zakaj če si narod ali posameznik zakrivata svoje lastne napake, je kar gotovo, da je prepad blizu — ravno tako kakor pri ladji, ki njen kapitan ne zna do pičice natančno preračunati, kako daleč je v vetru in neurju krenil od prave smeri. Če nalaže potnike, to vsaj ladji ne škoduje nič — toda če v svoji kajuti slepi povrh še samega sebe, da je na pravi poti — je vse zapisano poginu. Zakaj ocean in vetrovi in pečine se ne dajo nikoli podkupiti — drže se samo resnice.

Edina pot k zboljšanju samega sebe je pot spoznanja samega sebe. Le tisti, ki pozna svojo notranjost, ve tudi kaj mu manjka in v čem se mora poboljšati. Navadno je človek sam vase bolj ali manj zaljubljen, ker pač gleda na samega sebe s pobarvanimi očali. Bog nas ne bo sodil po tem, kako mi sami sebe vidimo, ampak kakor smo v resnici. To moramo imeti vedno pred očmi in tedaj bomo ostro presojali sami sebe in milo bomo presojali svojega bližnjega, ker se bomo zavedali, da v srce človekovo vidi le Bog.

Noben jezik ne more izraziti, kar se godi v skritosti srca med ženinom in nevesto: tisto zamaknjenje, tisti mir, tisti polet hrepenenja, tisto veselje posedovanja, tisti čisti objemi dveh druge ob drugi izgubljenih duš, tisto nežno hrepenenje, tiste žareče besede, tista očarujoča tihota. O »ko bi spoznala dar božji in kdo je tisti, ki ti govori: Daj mi piti: bi ga ti prosila in dal bi ti žive vode.« Vsi svetniki so ga prosili in uslišal je njih prošnje in potešil njih žejo pri večnem studencu.

Lamennais.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od do-
brote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 50 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega po-
jasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda
v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v
Ljubljani«.

Zakaj ne sprejemate starejših v Podporni odsek? Saj bi mnoge rade
doplačale.

Teden za tednom prihajajo taki, ki bi se radi vpisali v Podporni
odsek, pa so že preko 50 let stari.

Zakaj jih ne sprejmemo? Zato, ker ne smemo obremenjevati Pod-
pornega odseka. Na oči je videti, da je to vseeno. Češ, saj rada plačam
za 10 ali 20 let nazaj. Vse v redu. Toda če bi dovolili enemu, bi morali
dovoliti vsem. In vsem tudi izplačevati mesečni pokojninski znesek. In
prišli bi lahko v nevarnost, da bi Podporni odsek moral več izplačevati,
kakor mu donašajo obresti. To bi bil začetek konca.

Ponavljamo še enkrat. Pokazali smo ljubezen do starejših in prvo
leto nismo nikogar vprašali, koliko je star, ampak samo, če še dela. Če
tedaj niso imeli zaupanja do Podpornega odseka, je to njihova stvar.

Drugo leto smo postavili mejo do 60. leta in smo pri tem ostali dve
leti. Zopet le zato, da bi nam nihče ne mogel očitati, da se za stare ne
brigamo.

Čez dve leti smo omejili sprejemanje do 55. leta in dve leti kasneje
do 50. leta. Če človek enkrat doseže 50. leto ali se mu bliža, pa še ne ve,
da je čas, da skrbi za leta starosti in onemoglosti, mu pač ni mogoče
pomagati.

Kaj pripovedujejo slovenski pregovori o smrti

(Konec.)

Smrt stare pokosi, mlade postreli.

Smrt v ničemer ne izbira.

Smrt vsem skrbem v okom pride.

Smrt vse omaja, nje kosa kosi od kraja.

Smrt vse ozdravi, kar boli.

Smrt vse poravna.

Smrt — zastonj.

Smrti ni zdravila.

Smrtna ura je skrita, smrt pa gotova.

Tak je kot smrtno kosilo.

Tebe bom po smrt poslal.

Trdovratniku takrat v uho poči, ko mu smrt na tilnik skoči.

Tudi mlade jance koljejo (tudi mladi ljudje mrjejo).

Tudi mlade kože so naprodaj.

Tudi mladih kož je v stroju.

Um za morjem, smrt za vratom.

Vse pobere kakor smrt.

V zdravih dneh dobro delaj, po smrti ne bo časa.

Za možitev, smrt in davke ni nikoli prepozno.

Zima, birič in smrt ne prizanesejo.

P. ROMAN:

Stari koledar

Sedaj je tisti čas, ko ljudje naročajo koledarje vseh mogočih smeri, za vse mogoče potrebe, gospodarske, zabavne, umetniške in včasih tudi zvodljive...

Mislim, da ni odveč poudariti nekaj misli o koledarju, ki naj bi jih upoštevali katoličani pri naročbi teh koledarjev. Družinski koledar mora biti predvsem res tak, da vsa družina najde v njem nekaj, kar jo nekako veže in dela iz nje celoto. Koledar naj ne bo samo mera časov in določevanje dni, tednov in mesecev, temveč naj bo tudi življenje s cerkvijo, naj bo kazalec navzdol, naj bo vodnik iz plitvosti vsakdanjega življenja k večnim vrednotam.

Tako pa imamo pri nas koledarje, ki z vsiljivo reklamo stopajo v naše hiše, v naše domove in tamkaj na tihem razdirajo, kar so rodovi pred nami skrbno in ljubeče zidali. Imamo koledarje, ki komaj svetniška imena poznajo, jih napačno navajajo, ali pa nudiijo vse mogoče spake-dranke, ki bolj spominjajo na nova sovjetska imena kakor pa na imena katoliške družine. Glede praznikov so seveda državni rdeče tiskani, naši katoliški skozi tisočletja veljavni, namenoma prezrti. Da bi bili tam naznačeni kaki postni dnevi, o tem seveda ni govora, ni več sodobno. Za tem sledi nekaj opolzkih sestavkov, zanikernih po vsebini in po jeziku in na to nasveti za družino in dom. Ti nasveti so mestoma taki, da bi jih dovolj

strog in pošten državni pravdnik, ki bi hotel med vrsticami brati, moral zapleniti: O odpravi plodu, o libertinizmu ali bolj preprosto povedano o koruzništvu i. t. d. Seveda so vmes nekoliko zasoljene slike demimondk, ki so karmoč skromno oblečene... Za vse to izdajajo naše katoliške družine prav čedne denarje. Da to njihove otroke zastruplja, jemlje nedolžnost, krade vero iz njih sre, za vse to nimajo pravega pogleda.

Imamo tudi koledarje, ki so naročeni iz tujine nekateri prav dragoceni z lepimi in visokovrednimi slikami, toda nič manj lepih ne poklanja domovina za polovico manjšo ceno s krasnimi pokrajinami naše ljube zemlje slovenske in bolj prav je, da svojo zemljo spoznavamo, jo ljubimo in otroke istega učimo.

Nekateri imajo tako zvane uradne koledarje in pravijo naj bodo namoč brezbarvni, to se pravi z drugimi besedami, naj ja ne nosijo na sebi kakršnekoli oznake, da so katoliški. Mislim pa, da bi katoliški uradi brez škode imeli lahko tovrstne zelo dobre poslovne koledarje. Posebno poglavje pri koledarjih tvorijo imena svetnikov in svetnic. Nikar tega čudoviega zaklada čistih in jasnih vzorov ne mečimo proč in ne podcenjujmo. V tem oziru je koledar družbe sv. Mohorja naravnost vzorna umetnina, ki se odlikuje pred vsemi podobnimi izdajami domovine in tujine. O tem smo posebej pisali v »Slovencu« (26. IV. 1936). Tudi pratike poznamo dve. Ena je Blasnikova, ki je najstarejša svoje vrste, ena pa je Družinska pratika. Obe imata lepo vsebino, in čisto svojski vzgojni pomen s starimi slikami svetnikov in svetnic ter narodnih imen za gotove čase. Pogrešamo še slovenskega stenskega koledarja, ki bi imel vsak dan listek zase, zadaj pa kako lepo besedilo iz svetega pisma ali kaj podobnega, ali kako gospodarsko navodilo.

Zelo lepi so nekateri beležni koledarji, med temi omenjamo zlasti Serafinski koledar, ki ima vse karkoli je praktičnega že upeljano, zraven pa ima tudi točne oznake zapovedanih in nezapovedanih praznikov, za tem točno navedene postne dni, vsak teden za nedeljo napovedan evangelijski, za tem za vsak teden posebno misel in še za tretjerednike navedene dneve odpustkov in vesoljne odveze. Med vrstami vsakega dne je dovolj prostora za vsakodnevne beležke.

Te dni mi je prišel v roke star koledar, ki ga je rabil docela preprost človek. In vmes sem videl nekaj zapiskov s trdo in okorno pisavo, toda misli so bile globoke. Ko sem točneje primerjal dneve teh zapiskov s svetniki tistih dni, sem prišel do zaključka, da so se možu te misli porajale prav ob svetniških imenih in spominih njihovega življenja. To me je napotilo, da sem teh par misli tudi napisal v preudarek našim katoliškim in tretjeredniškim družinam.

V molitev se priporoča

C. M. se priporoča sv. Judi Tadeju, sv. Jožefu, sv. Antonu Padovanskemu, sv. Elizabeti in Tereziji Ledochovski za pomoč v hudi stiski. — N. N. prosi sv. Juda Tadeja, da bi jo rešil nekaj prav zamotanih reči, ki se jih boji ter bi jo rešil nevarnosti, ki ji prete.

Zahvala za molitev

J. M. se zahvaljuje za uslišano prošnjo po priprošnji sv. Antona Padovanskega, sv. Terezike in sv. Juda Tadeja. — N. N. se zahvaljuje sv. Judi Tadeju za več uslišanih prošenj.